

В. „Република“
излиза всяка Сряда

Абонамента на „Република“ е въ прѣдплатата.

За България:
за 3 мѣсеца 1-50 левъ
„ 6 „ 2-50 „
„ 1 година 5 „
За Странство:
за 6 мѣсеца 4 лева
„ 1 година 7-50 „

Абонирането става на право въ администрацията и при всички телегр.-пош. станции или при мѣстнитѣ настоятели и се смѣта винаги отъ началото на мѣсеца.

Неплатени писма не се приематъ.
Ръкописи не се връщатъ.

Единъ брой 10 ст.

РЕПУБЛИКА

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИТЪ РЕПУБЛИКАНЦИ

LA RÉPUBLIQUE

Organe des républicains bulgares

Обявления се приематъ

За единъ редъ гармондъ на IV стр. 15 ст. за пръвъ пътъ и по 10 ст. на всѣки послѣдующи.

За обявленията на I стр. — съ особно споразумѣние.

Сждеб. пристави плащатъ по 2 ст. на дума.

Всичко, що се отнася до редакцията и администрацията се испраща на адресъ: Редакция в. „Република“ — Сливенъ.

Поръчки, непридружени съ стойността имъ, оставатъ безъ внимание.

Единъ брой 10 ст.

* **Всичко за народа и всичко чрезъ народа** *

— „Република“ не излѣзна миналата седмица по причина че нѣмахме отговоренъ редакторъ. Съ днешнитѣ два броя наваксваме пропуснатото врѣме.

Съобщаваме на г. г. абонатитѣ си, че редовното излизане на „Република“ е осигурено до края на годишнината.

Администрацията.

обявление

Обявявамъ на интересующитѣ се граждани, че почваме разпродажбата на плоднитѣ (фруктови) дръвчета, находящи се въ градината на Д-ръ Мирковичъ при Ташъ-Кюпрю“ на Сѣверъ отъ „Розовата“ грдина“.

1	Брусенски кестени, три год.	60 ст.
2	Орѣхи „ „	50 „
3	Кайсии „ „	40 „
4	Черници за бубу „ „	25 „
5	Бадеми (миндали) сладкарски	60 „
6	Нарчета Брусенски три год.	1 л.
7	Севлийки „ „	30 ст.
8	Коренчета чемиширъ „ „	10 „
9	Хасми разекия и чаушъ	2 л.
10	Сакъзчета (тафланъ)	30 ст.
11	Трандафили разноцв. тропич.	2 л.
- гр. Сливенъ, Октомврий 1899 год.

Разпродавачъ:

Шилянъ Юрдановъ.

„Розова градина“.

Д-ръ Калатиновъ се завърна изново въ гр. Сливенъ и почна да се занимава съ частна практика на професията си.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 37

Сливенското Домакинско Училище обявява, че съ прѣдписание отъ Министерството на Земледѣлието и Търговията подъ № 4300 отъ 21-й Септемврий т. г. се разрѣшава, да разиграй лотария на изработенитѣ прѣдмети въ училището прѣзъ 1898/99 г. учебна година, стойността на които възлиза на 703 л. и 90 ст.; всички билети ще бждатъ 703 отъ които 250 ще печелятъ.

Цѣната на билетитѣ е 1 левъ.

Сливенъ, 29 Септемвр. 1899 г.

Отъ управл. на училището.

Книжовно извѣстие.

Готовъ е за печатъ

АДОЛФЪ,

прочутото класическо съчинение (ше-дъвра) на Бенжаменъ Костанъ.

прѣв. отъ френски

Ив. Д. Стойновъ.

Обемъ — 5 до 6 печ. коли.

Желаещитѣ да го отпечататъ г. г. издатели се умоляватъ да се отнесатъ до Г. Стойновъ, учителъ въ Сливенъ.

1-3

Учителка отъ класното училище търси частни уроци.

За споразумѣние — въ администрацията на „Република“.

2-3

На ухото

(на Божилъ Райновъ)

Кажми тайно, Божилене прави(?)
Какъ гледашъ днеска на чужденеца?
Дали не ти се понарави,
Както понапрѣдъ и на пѣвца?...

Прощавашъ ли му, дѣто заграби
Тукъ-тамъ острови, балкани?
Гдѣто обърна въ килави баби
Министри — умственно обрани?

Гдѣто безпирно той разпилява
Залкъкъ сюрмошки и кървавъ потъ?
Гдѣто безсрамно приготвява,
Позорно робство за цѣлъ народъ?

Кажми ми, защо твоята «сила»
Вечъпроизволи не смущаватъ?
Дали днесъ, Българията мила,
Чужденеци пакъ не истезаватъ?

Суша, градушка, опустошава
Трудътъ народенъ и тѣзъ година,
А чужденеца пакъ му се дава
Злато безъ смѣтка и безъ причина?...

Кажми, Божилене, на кждѣ води
Туй батакчийско расхищение?
Не е ли страшно, млади народи,
Да викнатъ нѣвга за отмъщение?

Сливенъ

Свѣтливий

Сливенъ, 30 Октомври 1899 год.

Падатъ и се качатъ министерства, събиратъ и разтурватъ Народни събрания, гласуватъ се и отхвърлятъ всѣкакви закони и закончета, а все пакъ най-важни реформи, най-належащи въведения стоятъ само като сънища на провинциални политически мечтатели. Ето напирѣмъ, въ София вече почва да засѣдава обикновената сесия на новото Народно Събрание, което въ извънредната си сесия намѣри най-правилното разрѣшение на финансовата криза (на Филипъ Кобурготски ли?); както съобщаватъ радослависткитѣ органи, медъ и масло щѣло да потече отъ тая сесия, бюджетътъ щѣлъ много да се окастри, разни полезни закони щѣли да се гласуватъ, въобщо цѣла либерална програма щѣла да се прилага. Въпрѣки всички тия обѣщания, намъ не ни се вѣрва, че ще се направи нѣщо дѣйствително полезно, че сопаджийското болшинство ще успѣе да се издигне надъ партийнитѣ си интереси и да въведе наредби отъ положителна полза за страната. Икономитѣ на бюджета нѣма да бждатъ истински икономии, за каквито въ единъ отъ миналитѣ си броеве говорихме. Тѣ нѣма да захванатъ съ цивилната листа на княза, съ всичкитѣ луксозни и непотрѣбни харчове, съ намаление срока на войската, съ голѣмитѣ плати на високитѣ чиновници, а сигуръ съ *цивилната листа* на разсилния, съ бюджета на народното просвѣщение или на правосъдието, съ платитѣ на малкитѣ чиновници и служащи, съ прѣкрятяване или окастрияване на потрѣбнитѣ харчове. Стоилово правителство, напирѣмъ, намѣри икономията въ увеличаване такситѣ въ сждилищнитѣ работи, въ затварянето вратата на болницитѣ за множество бѣдни и пр. Защо Радославо-то.... пардонъ, Т. Иванчовото правителство да не намѣри икономията въ народното просвѣщение и въ други подобни „безполезни“ работи?

Има едно зло, което всички партии, всички хора съзнаватъ и на което цѣра е въ малко добра воля отъ страна на властующитѣ. Туй зло отъ день на день се увеличава, отъ день на день все повече викове се чуватъ противъ него, но никое правителство, никое народно събрание не сж имали добрата воля да го прѣмахнатъ. Не може и дума да бжде за сегашното правителство, за сегашното народно събрание. При всичко това, ний ще изпълниме дълга си на публицисти.

Думата ни е за положението на чиновниците.

Чиновниците сж изоставени на произвола на министритѣ, на депутатитѣ, на партизанитѣ, че дори и на шпионитѣ. Сждбата на единъ чиновникъ зависи често отъ едно анонимно писмо или отъ киселото настроение на нѣкой шайкаджия. Ако единъ шайкаджия, по каквато и да е причина, намрази единъ чиновникъ, било защото не го е почерпилъ въ нѣкой механа, било защото не се е съгласилъ да му даде сто пари за тютюнъ, било защото не е поелъ поздрава му, министрътъ, поставенъ между ината на шайкаджията и справедливитѣ желаня на чиновника, нѣма да се поколебае да изхвърли чиновника и да не изпусне шайкаджията, защото не е толкозъ чиновника, който му произвежда изборитѣ и усигорява властта. Отчислението на чиновника ще бжде още по сигурно извършено, ако настоява за него партизанското бюро или депутата. Пъкъ колко изисквания самъ министрътъ може да има къмъ своитѣ подведомствени, за туй не ще и дума. Така че чиновниците сж поставени въ най-несигурно положение, всѣки день треперятъ да не бждатъ отчислени или най-малко понижени и прѣмѣстени. За да се оградятъ противъ такава неприятностъ, тѣ сж длъжни да ставатъ подли, лакеи или партизани, да забравятъ всѣко честолюбие и често да близатъ това, което сж плюли. Тѣ не изпълняватъ длъжността си тѣй, както диктува законътъ, а както интереситѣ на властующата партия изискватъ. Тѣ нѣма да бждатъ еднакви въ приложението на законитѣ къмъ всички граждани, а ниски партизани, пристрастни лакеи. Като знаятъ, че тѣхното държение на служба или отчисление не зависи отъ самото изпълнение на длъжността, а отъ партизански съображения, тѣ не си поплюватъ и да правятъ закононарушения, както и да занемареватъ службата си, понеже сж сигурни съ безнаказаностъ.

Назначението на нови чиновници става по сжщия партизански начинъ, безъ да се гледа дали едно лице отговаря или не за службата. Нѣщо повече: назначаватъ се най-често именно неотговарящи на службата лица, понеже тѣ, като знаятъ своята неспособностъ, сж и най-ревностни парти-

зани. Чиновничеството се напълва съ развалени партизански и некадърни елементи, които обръщатъ държавната машина въ полза на партията и въ най-голѣма връда на населението и на държавата.

Гибелността на тая система за назначаване и отнасяне къмъ чиновниците е явно за всички. И народътъ тегли и държаватъ куца. Държавата влазя полека лека въ ржцѣтъ на некадърни чиновници, които сж или върли партизани, или лакеи на всички правителства, или незначителни личности. А вънъ отъ това и какво деморализаторско възпитание, какъвъ развратъ между интелигенцията, която най-много пълни чиновничеството.

Но има и друга лоша страна тукъ. Върлитѣ партизани чиновници, изпждени при едно промѣняване на кабинета, ненаучени на друга работа, съставляватъ главния контингентъ на прѣминалата въ опозиция партия. Остриятъ и повърхностниятъ характеръ на нашитѣ партизански борби излиза именно отъ туй, че активнитѣ сили на повечето наши партизани се състоятъ отъ изпждени чиновници, кандидати за служби. Какъ можемъ да искаме тогава спазване на принципи, или чакане да се дойде отдолу на властъ, когато единствениятъ мотивъ, който движи тия хора, е да се докопатъ до властта за да завзематъ служби?

Турете общи правила за назначаването на чиновници безъ разлика на ваши и наши, като се гледа само да отговарятъ на строгъ цензъ, оградѣте чиновниците отъ всѣко партизанско посѣгателство, така щото нито депутатъ, нито министъръ да може да ги мѣсти, понижава или уволнява, щомъ не сж нарушили длъжноститѣ си, — и не само нашето чиновничество ще се подбере съ хора кадърни и добросъвестни, но и гражданската доблѣсть и характерността ще се усилятъ, ще прѣстанатъ партизанскитѣ злоупотрѣбения, изпждениитѣ чиновници нѣма вече да ходятъ безъ работа да дигатъ шумъ изъ разни янлѣшъ партии, а ще си потръсатъ прѣхраната въ полезенъ трудъ, па най-послѣ ще се намалатъ и разнитѣ шпионства, клевети и злоби противъ чиновници и служащи.

Уви! но тогазъ какво ще стане съ „грамадната“? Тя горката, не ще да има какво да прави.

По уредбата на еснафитѣ.

I.

Нашата страна, макаръ и да е конституциона, обаче по управлението си въ повечето случа тѣ прилича на абсолютна монархия, защото редко сж биле случаитѣ, дѣто извъстенъ законопроектъ, прѣди да е билъ внесенъ въ народното събрание, да е билъ подлаганъ прѣдъ публичното мнѣние за да мине прѣзъ „огъня на разискванията“ и да спечели удобрението на гражданитѣ. Напротивъ, ако разгърнемъ страницитѣ на нашата политическа история отъ освобождението ни до сега, ще видимъ, че най-важнитѣ закони на страната ни, когато сж биле въ проектъ, не само сж биле велика тайна за гражданитѣ, но и за самитѣ народни прѣдставители, защото сж биле приемани по сръдъ нощъ, когато повечето сж спали въ бюфета на Народното Събрание или пъкъ сж се прозявали по депутатскитѣ банки. Нѣщо повече даже: ний имахме нещастieto да чуемъ отъ устата на единъ пръвъ български министъръ, че управителъ страната по свое „вжтрѣшно убѣждение“.

И, ако днесъ ний почваме да пишемъ по единъ жизненъ за страната ни въпросъ, по който Народното Събрание ще създава новъ законъ прѣзъ настоящата сесия, не трѣбва да се разбира, че ний имаме на ржка проекта на този законъ, не, подобно нѣщо нѣма, ний располагаме само съ едно окръжно отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието, съ което съобщава на българскитѣ еснафи, че прѣзъ настоящата сесия ще се приеме новъ законъ за уредбата на еснафитѣ, и по поводъ на него ний рѣшихме да кажемъ нѣколко думи въ защита на нашитѣ еснафи.

Въпроса за принудителното организиране на еснафитѣ не е новъ, той датира още отъ врѣмето на Тезея (7 в. прѣди Христа), когато Тезей е искалъ да заменява родовата организация съ политическата, каквато имаме днесъ. Тѣзи опити сж били повторени и по-сетнѣ отъ Солон. Но за тѣхъ ний ще говоримъ други пѣтъ, когато разглеждаме развитието на челоувѣчеството. Азъ спомѣнахъ за тѣхъ само да покажа, както едно врѣме тѣй днесъ се прибѣгва до принудителното организиране на еснафитѣ съ тази само разлика, че въ старо врѣме чрѣзъ него сж се мѣчили да положатъ основитѣ на днешната модерна държава, а днесъ — да запазятъ нейното разложение. А възможно ли е това, възможно ли е да се спрѣ еволюцията? За да отговоримъ на този въпросъ, достатъчно е да направимъ единъ краткъ прѣгледъ на миналото. Всѣки отъ насъ знае, че едно врѣме, въ турско врѣме, пъкъ и сега тукъ-тамъ, както е било прѣзъ сръднитѣ вѣкове, когато задачата на домашната индустрия е била да задоволява нуждитѣ на мющериитѣ си въ махалата или градътъ, дѣто тя се е развивала, еснафитѣ отъ всѣки занаятъ, сж били организирани, имали сж касиеръ, главенъ майсторъ, и лонджа. Главнитѣ задачи на тѣзи организации е била 1) да опрѣдѣлятъ отношенията на майсторитѣ отъ една

ПОДЛИСТНИКЪ

Партия отъ автомати.

(продъл. отъ бр. 34).

Общечеловѣческо искание ли е социализмътъ или чисто класово? Ето спорната точка, по която „Работнически вѣстникъ“ налага тревога противъ републиканцитѣ. На марксиститѣ никакъ не имъ се харесватъ тия социалисти, които не изповѣдатъ тѣхния криворазбранъ възгледъ за класовитѣ интереси и различия. За тѣхъ тия социалисти сж утописти, фразьори и пр. Че има фразьори и утописти и всѣкакви чешити мечтатели за обществени подобрения, това го знае всѣки: въпросътъ е, че нѣ всички, които не се придържатъ о тѣсния възгледъ за класовитѣ интереси и различия, сж утописти и фразьори, и наопъки, че фразьорството и утопичността можемъ да ги намѣримъ именно въ хората, които тѣй слѣпо се придържатъ о едни кабинетни понятия, въпрѣки всѣкидневната реалностъ. Ний харесваме въ марксиститѣ усиленото имъ да дадатъ на борбата си една реална основа, но критикуваме тѣхното едностранчиво разбиране на тая реална основа, тѣхното заслѣпление да не виждатъ цѣлата реалностъ, а само частъ отъ нея. Отъ по-нататъшнитѣ редове ще се види, че тѣ сж просто жертва на нѣколко звучни фрази, които сж ги халицинирали и не имъ позволяватъ да се проникнатъ напълно отъ дѣйствителността. Фразитѣ: „класови интереси“, „економически отношения“, „начинътъ на производството“, „буржуазия“, „теоретическо изражение“ и пр., които тѣ изобилно повтарятъ на всѣка крачка въ произведениата си, за тѣхъ не сж само извъстенъ начинъ на изражение; а нѣщо като митологически сжщества. Като кажатъ „класови интереси“ или „буржуазна работа“, тѣ си мислятъ, че изпѣква прѣдъ читателя нѣкой конкретна реалностъ, която всѣки може да пинне съ прѣсте, само по себе си е опрѣдѣлена и ясна и нѣма нужда никой да доказва. Тия фрази — фантоми до такава степенъ сж овладели ума имъ, че тѣ врѣдъ съзиратъ тѣхъ и само тѣхъ,

макаръ за непрѣдвзети очи реалността да стои малко по-другиче. Сѣмшното е, че по една лъжлива умствена оптика марксиститѣ намиратъ фразьори и утописти именно тия хора, които сж успѣли да освободятъ ума си отъ халициницията на тѣхнитѣ фрази-фантоми и да погледнатъ потрѣзено на реалността, да дойдатъ по terre à terre съ нея. Каквото и да казватъ, обаче, отъ день на день тия, споредъ тѣхъ, фразьори и утописти, а въ сжщностъ по-разбрани социалисти, ставатъ все по-много и освободѣнето на социализма изъ подъ ногтетѣ на марксистскитѣ фрази-фантоми все по-голѣмо. Колкото и да е неприятно за марксиститѣ, но тѣй нареченото изживяване или разлагане на историческия материализмъ е фактъ неотречимъ. Въ схващането на социализма се извършва единъ прѣломъ и смисълътъ на тоя прѣломъ ще го разберемъ въ слѣдния цитатъ взетъ отъ известния френски социологъ Emile Durkheim, който анализира въ сп. „Философски Прѣгледъ“ сжчинението на социалиста Merino „Форми и сжщностъ на социализма“:

„Отъ нѣколко врѣме въ социалистическата партия се извършва нѣщо интересно; по малко на всѣкъдѣ, но особно въ Германия, Белгия и Италия, чувствуватъ нуждата да обновятъ и разширочатъ формулитѣ; въ които отколѣ врѣме стояха затворени. Доктрината на економическия материализмъ, марксистската теория за стойността, желѣзия законъ, първостепенната важностъ отдавана на класовитѣ конфликти, всички тия постулати, които още служатъ за пропагандата на партията, захващатъ да изглеждатъ обезмодени; който е въ течението на сегашното състояние на наукитѣ и на тѣхното ориентиране, мжчно може да се доводится съ тия постулати. Бѣше, прочее, естествено да потрѣсятъ да освободятъ социалистическата идея отъ тия спорни и овѣхтели хипотези, които я компромитиратъ, и да работятъ за да я турнатъ въ по-голѣмо хармония съ скоршнитѣ напрѣдѣни на науката. Г. Мерлино си е задалъ да сътрудничи именно на това дѣло за подмладяване съ книгата, за която ще дадемъ отчетъ.“

Додѣто се извършва тоя прѣломъ другадѣ, у насъ

марксиститѣ не даватъ и дума да се спомене за нѣкакво по-друго схващане и изражение на социалистическата мисль. Слѣдъ толкова годишно разработване и критикуване на марксизма, слѣдъ толкова трудове и данни по всички клонове на социологията, тѣ не намиратъ какво друго да кажатъ, освѣнъ одѣвкани стереотипни фрази, казани прѣди нѣколко десетки години. Че марксизмътъ упражни и упражнява голѣмо влияние върху социологическата и социалистическата мисль, това не може да се откаже. Не може да се откаже и голѣмата му заслуга, за дѣто обрѣна вниманието върху важността на економическитѣ отношения, опрѣдѣлявани главно отъ начина на производството. Като ржководна нишка въ социологическитѣ издирвания, като хипотеза, която трѣбва да се има прѣдъ видъ въ обяснението на историята, марксизмътъ е безспорно твърдъ полезенъ. Но отъ туй до ролята му на догматично учение, което сковава мисълта на сициолога и го кара да гледа реалността подъ една лъжлива оптика, а фанатизира общественитѣ дѣйци подъ етикета „послѣдна дума на науката“ — има голѣмо разстояние, пъкъ това разстояние именно марксиститѣ не искатъ да съзратъ и се твърдѣт много сърдчатъ на она който имъ го посочи. Марксизмътъ е хипотеза и хипотеза недоказана; нѣщо повече, хипотеза намѣрена вече въ много мѣста несъстоятелна. Не ми е цѣльта тука да влизамъ въ критика на разнитѣ части отъ тая хипотеза или по-добрѣ на тоя редъ хипотези, които съставляватъ марксизма; азъ искамъ само да изтъкна до колко марксиститѣ не сж въ правото си да се сърдятъ на тия, които не се придържатъ слѣпо о марксизма, критикуватъ го, или искатъ да освободятъ социализма азъ подъ догматическата му мантия, а сжщо и да покажа, че самата реалностъ, която всѣки день констатираме, именно подравя „овѣхтелитѣ постулати“ на марксизма и принуждава по-безпристрастнитѣ и нефанатизирани умове да „изживѣватъ“, да „разлагатъ“, или (ако тѣзи думи се виждатъ остри на марксиститѣ) да „измѣняватъ“, да „окастрятъ“ (до неузнаваемостъ) марксизма за да го примирятъ съ фактитѣ.

Общечеловѣческо искание ли е социализмътъ или чисто класово? „Република“ твърдѣше, че социализмътъ

1) Вж. Revue Philosophique, октомври 1899, стр. 433.

страна съ тѣхнитѣ калфи и чираци отъ друга и 2) да подпомагатъ самитѣ еснафи въ нужда. Въ онѣзи блажени за еснафитѣ врѣмена, когато съ рѣчни сѣчива, съ стари инструменти и начини на труда, безъ каква годѣ научна подготовка, когато сж можали да удовлетворятъ нуждитѣ на обществото, тогазъ еснафитѣ сж имали и свой патронъ (светия), комуто отправяли своитѣ благодарствени молитви, дѣто е закрилялъ и оползотворявалъ тѣхния трудъ. Тогава именно, когато нуждитѣ на обществото сж били ограничени и вскусоветѣ нейстѣнчени, както сега, еснафството е било на върха на своето величие, домашната индустрия тогава е цвѣтѣла и е търсила пазари вънъ отъ своя тѣсенъ районъ. Главнѣтъ на машинната пищелка е билъ непознатъ на българските еснафи, когато той съ продуктитѣ на своя трудъ е кръстосвалъ не само цѣлия Балкански полгостровъ, но и Анадолъ, Персия и Сѣв. Африка (Египетъ). Поминака (гечинмека) тогава не е билъ труденъ, защото и вълната, и нишкитѣ, и шапка на абаджията търговецъ се приготвявали на рѣка въ кѣшитѣ. Когато старитѣ хора ни казватъ, че въ тѣхнитѣ врѣмена сиромаси били само лѣннитѣ, трѣбва да имъ вѣрваме, защото тогава е имало работа за всички и всички можали да се прѣхранватъ отъ своя трудъ. Въ бакърджийскитѣ дюкяни, отъ които сега споменъ имаме, сж работели съ хиляди рѣцѣ, въ кѣшитѣ сума свѣтъ е намиралъ работа около даракя, чикрѣка и стана за да приготвя гайтани и шапки. Тогава именно, когато занаятитѣ сж цвѣтѣли, еснафството е живѣло. Но по-сетнѣ (къмъ срѣдата на XVIII в.), когато англичанина Джемсъ Уатъ прѣбустро парната машина за всѣка една работа и впрѣгна парната да работи, тогава хлѣба се вдигна на високо, т. е. работата се взе отъ рѣцѣтъ на хората и се прѣдаде на машината. Оттогава се почна онази жестока борба на животъ и смъртъ, между рѣчния трудъ (домашната индустрия) и фабричното производство (машинизма), оттогава почнаха занаятитѣ да пропадатъ и старитѣ еснафски наредби малко по малко да изчезватъ. Машината не искарва стока, както занаятчиата за опрѣдѣлени мюцюрии въ махалата или градътъ, дѣто живѣе, а за цѣлъ свѣтъ, която съ изумителна бързина се разнаса по всичкитѣ краища на земното кълбо и, като конкурира рѣчното производство, го съсипва. Ето какъ голѣмата индустрия може да съсипе занаятчиството. Англискитѣ фабрики сж, които пропѣдиха нашитѣ гайтанѣ и търговци на аби отъ Египетъ, Персия, Анадолъ, Европейска Турция и отъ другитѣ части на Балканския полуостровъ. Новото производство на чиниитѣ, на фаянсовитѣ и чугуnenи сѣдове затвори кепенцитѣ на бакърджийскитѣ ни дюкяни. Дѣто ще рече, парната машина (новия по чинъ на производството) съ своята конкуренция съсипа рѣчното производство, унищожи голѣма частъ отъ занаятчиството и за сега само тукъ-тамъ остави жалки спомѣни отъ едноврѣмнитѣ снафски наредби.

не е теоритическо изражение на борбата между капитала и труда, както марксиститѣ казватъ, а цѣла система отъ общечеловѣчески искания за по-справедливъ и по-човѣшки строй. „Работнически вѣстникъ“ казва, че той билъ искание чисто класово на пролетарията, осжществимо само отъ него, понеже изразявалъ стремленията, сжщността на борбата на пролетарията съ капиталистическата класа. Другъ въпросъ било, дали той едноврѣменно съ това или покрай това обхваща и други „общечеловѣчески искания“. Туй послѣдното е една слаба адвокатска шашарма. Хората около „Работнически вѣстникъ“ признаватъ, че има общечеловѣчески искания, но тѣ ужъ не съставлявали сжщността на социализма, а той ги *обхваща* едноврѣменно или *покрай* главната си задача. Думитѣ едноврѣменно и покрай сж турнати за да намалатъ важността на общечеловѣческитѣ искания, които социализмътъ *обхваща*, да се покаяже, че тѣ сж нѣкакъ случайни налѣпки около социализма, а не негови съставни части. Достатъчно е, обаче, признанието на марксиститѣ, че има *общечеловѣчески искания* и че социализмътъ ги *обхваща*. Ако социализмътъ може да *обхваща* и общечеловѣчески искания, ама било то *едноврѣменно* или *покрай* класовата си задача, туй показва, че въ борбитѣ на челоуѣчеството не влязатъ само класови искания, но и общечеловѣчески. А това вече не е въ полза на марксизма. Въ сжщностъ, цѣлиятъ социализмътъ се състои все отъ общечеловѣчески искания, а класовитѣ искания на пролетарията се обхващатъ въ общечеловѣческитѣ—нѣщо твърдѣ проумливо. Едни искания, на които реализирането ще докара полза за цѣлото челоуѣчество, не ще съмнѣние, ще бждатъ особено полезни за онеправданитѣ класи; отъ друга страна, печалното положение на пролетарията само по себе си е такъвъ грамаденъ фактъ, че се натѣква като най-важна задача прѣдъ ума на всѣки реформаторъ; най-послѣ, почти всички сж дошли до съзнанието, че лошото економическо положение на работната маса е главната прѣчка за разнитѣ подобрѣния въ обществения животъ. Тѣзи причини правятъ, што общечеловѣческитѣ искания сж опочнени въ социализма да съпадатъ най-много съ стремленията и исканията на пролетарията, да обхващатъ най-

II.

Ние българитѣ, до дѣто бѣхме подъ турското владичество, задоволявахме се да се хранимъ въ калени панички или бакърени сахани, приготвявани въ страната ни; обличахме се повечето въ потури и абички отъ аби, които се приготвявахъ отъ домашнитѣ ни или отъ бѣднитѣ въ градътъ ни жени; вмѣсто съ днешнитѣ никелови или срѣбѣрни лѣжици ний сѣрбахме чорбата съ вѣрбови лѣжици, издѣлани отъ нашитѣ майсторски копанарки; нивята си обработвахме съ дѣдо Адамовото орало и ги женихъ нашитѣ загорки; стокитѣ си прѣнасяхме и себе си возехме отъ единъ до други градъ съ волски и биволски коля или пѣкъ съ мѣстни талиги и брички. Дѣто ще се рече тогава нашитѣ културни народи бѣхъ ограничени и вскусоветѣ ни не бѣхъ, както сега истѣнчени; но и за това пѣкъ въ всичко имахме споръ и берекетъ. Тогава нашитѣ занаяти — абаджилѣкъ, гайтанѣджилѣкъ, кафафчилѣкъ и мн. др. — бѣхъ сочени съ прѣстѣ, нашитѣ занаятчи бѣхъ най-заможнитѣ граждани и затова еснафството цвѣтеше, имаше си и уста-башия, и касиери, и лоддѣжи, и патрони (светия), на които празниците празнувахъ по най-гържественъ начинъ. Прѣзъ тѣзи врѣмена всѣки свѣстенъ човѣкъ съ четире очи е гледалъ да настани дѣтето си на нѣкой занаятъ, защото тогава, който е зналъ занаятъ, „прѣстѣта да стиснѣлъ — злато ставала“, „на камѣкъ да седнѣлъ — хлѣба си вадѣлъ“.

Но съ освобождѣнето ни картината почна малко по-малко да се измѣня. Цѣлата интелигенция, колкото и неподготвена, бѣше повикана въ новото държавно управление и настанена на държавната трапеза. Много занаятчи трѣбваше да напустѣтъ работилницитѣ си и да се наредѣтъ около различнитѣ коледа, колелца и винтове на българската държавна машина. Новата наредба докара и нови нужди на обществото. Малко-много грамотни, довчерашни раи на султана, захвърлихъ кирливитѣ си фесове, дѣнеситѣ потури и скѣсани абички, облѣтохъ се съ модни европейски костюми или офицерски унеформи, изработени се отъ материяли на европейскитѣ фабрики. На обѣднитѣ чиновнически и общерски трапези естѣята не се поднасяхъ, както по прѣди, въ прѣстени панички, работени на нашия грѣнчарски тезгяхъ, и сахани, приготвени въ мѣстнитѣ казанджийски дюкени, а въ чинии и фарфорени сѣдове, приготвени отъ голѣмитѣ западноевропейски фабрики. Тѣй че, съ политическото ни освобождение у насъ нахлу машинното производство, което малко по-малко измѣтеше домашното и по този начинъ занаятитѣ почнаха да пропадатъ, а съ тѣхъ заедно и старитѣ еснафски наредби. Ето какъ сиромашията почна да хлопа по кепенцитѣ на нашитѣ занаятчийски дюкени, като почна най-първо отъ по-бѣднитѣ, продължава и ще продължава пѣтя си до най-заможнитѣ.

По интеллигентнитѣ наши занаятчи, които имахъ материални срѣдства, прѣдвидливостъ и

много неговитѣ класови домогвания. Но отъ туй не слѣдва, че социализмътъ е чисто класово искане.

За да бжде чисто класово искане, социализмътъ трѣбваше да цѣля всѣкакви мѣрки, които могатъ да увеличатъ благосѣтоянето на пролетарията, безъ да се допитва дали тия мѣрки почиватъ върху несправедливостъ, сж врѣдни за общия напѣдѣкъ на челоуѣчеството, спиратъ цивилизацията, докарватъ огнетение на другитѣ класи и пр. Раздѣлянето на паритѣ, въвеждането на строги закони, които да даватъ всѣкакви привилегии на надничаритѣ въ ущѣръб на капиталиститѣ, уголѣмяването чрѣзъ разни мѣрки на надничитѣ, а намаляването на процентитѣ на капитала, домогването до всички срѣдства, които подобряватъ хала на работницитѣ, безъ да се гледа дали се това не се въвежда анархия въ производството и несправедливостъ въ общественитѣ отношения, — ще бждатъ искания отъ чисто класовъ характеръ. Тамъ цѣлата е ясна: да бжде добръ на пролетарията, пѣкъ какво ще бжде на другитѣ класи и въобще на цѣлото челоуѣчество — малко е нужно да се знае. Таквъзъ нѣщо ли прѣдставлява социализмътъ? Ако той прѣслѣдва само интереситѣ на пролетарията безъ огледъ за интереситѣ на цѣлото челоуѣчество, отъ дѣ на кждѣ се взема у него доста сложната и отвлѣчена идея за социализация на производството, когато можеше да си послужи съ съвсѣмъ простата и конкретна идея, която и най-гжиятъ работникъ може да разбере, за раздѣлянето на богатствата? Като сполучи да вземе надмощие надъ буржуазията, пролетариятъ може да въведе, што е приходитѣ на капитала да се раздѣлятъ между работницитѣ, крайбата извършена отъ единъ работникъ къмъ единъ капиталистъ да не се счита за прѣстѣжление, на буржуата да не се позволяватъ разкошества вънъ отъ извѣстна граница и пр. и пр. Безъ да се прѣмахватъ класитѣ, безъ да се измѣни формата на производството, безъ да се гледатъ разни етически и други въпроси, по тоя начинъ пролетариятъ ще извоюва за себе си чисто класови искания. Но не, социализмътъ гони реализирането на една идея, която не е чисто класова мѣрка, а разрѣшение на общечеловѣческа проблема. Социализмътъ иска социализация на производството и иска това не защо-

достатъчно прѣдприемчивъ духъ, щомъ осѣтиха приближающата економическа буря, веднага захвърлиха рѣчнитѣ си сѣчива, донесоха си отъ странство машини, намѣриха специалисти управители на машинитѣ си и подкараха работата по една научна система. Но тѣ бѣха малцина, а грамадното мнозинство остана съ първобитнитѣ си сѣчива за да водими економическа война съ западноевропейскитѣ и повитѣ български фабриканти. Фабрикантитѣ, които разполагатъ и съ голѣми капитали и съ усършенствуванни машини и съ наука, всѣкога могатъ да конкуриратъ на занаятчиитѣ, а въ конкуренцията, ний знаемъ, надвива само този, който е посиленъ. Ето защо пропадатъ нашитѣ занаятчи; машинното производство съсипа занаятитѣ ни, а съ тѣхъ заедно разруши и старитѣ еснафски наредби. Да искаме днесъ да възобновяваме старитѣ еснафски наредби и тамъ дѣто тѣ сж изгубели всѣко право на сжществуване, ще рече, да искаме унищожаванието на парната машина и на капитала. А възможно ли е това? На този въпросъ положително би отговорилъ само единъ невѣжа.

Тогазъ, какво да се прави?

На туй питане до сега има дадени два отговора: единъ отъ държавата чрѣзъ г. Министра на Търговията и Земледѣлието и другъ отъ г. Н. Хр. Габровски. Държавата, като е мислила, че „една отъ причинитѣ за отпадѣка на занаятчиитѣ ни е изчезването на еснафскитѣ сдружения“, създади законъ за уредбата на еснафитѣ. Дали можеше да се постигне гонимата цѣлъ, ний ще видимъ по-сетнѣ, а сега нека прослѣдимъ отговора и на соц. демократитѣ. Г. Н. Хр. Габровски въ своята речъ прѣзъ 1896 год. прѣпорѣчваше да се отдѣли една голѣма частъ отъ държавния бюджетъ, да се купятъ машини и да се дадатъ на населението да работи съ тѣхъ.

Тѣзи сж накратко двата отговора, които се дадоха на страшния въпросъ: какво да се прави. Съ първия държавата заповѣдваше да се сдружаватъ, ако не искатъ да пропаднатъ, като че ли тѣхната несдруженостъ е причина за съсипването имъ. А съ втория г. Н. Хр. Габровски прѣпорѣчваше на държавата да снабди занаятчиитѣ съ машини. И въ двата отговора, споредъ мене, се съдържатъ истини и неистини. Истина е, че „постоящето раздробление и распрѣснатости на занаятитѣ сж, които прѣди всичко ги правятъ маломощни да дѣйствуватъ въ систематическото изучаване и упражняване на занаята“. Истина е, че „всички ония занаяти, които иматъ общо съ художеството, въ които личи личния трудъ на занаятчиата, никакво машинно пролзводство нѣма да ги замѣсти, каквито фабрики и да се основатъ, до каквато степенъ и да напѣдне машинното производство винаги ще имаме златари, столари и дрѣхари, когато искаме въ онова производение което ще създаватъ, да се отпечата личния трудъ; но не е истина, че само едно заповѣдано сдружаване е въ положение да спрѣ отъ съсипване ония

то е мѣрка благоприятна за интереситѣ на пролетарията безъ огледъ на общечеловѣческитѣ нужди и стремѣжи, а защото най-правилно разрѣшава економическитѣ въпроси въ свръзка съ въпроситѣ за справедливостъ, свобода и пр. Подобрѣнието хала на пролетарията не е цѣлъ за социализма, а срѣдство; социализмътъ иска подобрѣнието хала на работницитѣ, защото безъ това подобрѣние цивилизацията е въ опасностъ, общиятъ напѣдѣкъ на челоуѣчеството се парализира, никакви обществени и индивидуални подобрѣния не хващатъ дълбокъ коренъ. Социализмътъ се нагърбя съ интереситѣ на пролетарията въ името на справедливостта, въ името на общечеловѣчески идеали. Ако исканията на пролетарията нѣматъ справедливи основания или сж врѣдни за общия напѣдѣкъ на челоуѣчеството, социализмътъ нѣма да ги защитава. Че това е тѣй показва цѣлата социалистическа литература, цѣлата социалистическа журналистика: тя е плодъ на усилието да се даде на цѣлъ свѣтъ да разбере, че работницитѣ *иматъ право* на охаленъ животъ и че охалниятъ животъ е не само възможенъ за всички, но и благоприятенъ за общия напѣдѣкъ. Самитѣ ожесточени полемики на марксиститѣ сж едно доказателство за това. Тия полемики нѣматъ резонъ-дѣтѣръ, ако съ тѣхъ се гонѣше за цѣлъ само да се увѣри пролетариятъ, че дадени искания сж полезни за неговитѣ класови интереси. Въ тѣхъ твърдѣ ясно личи грижата да се убѣждава и пролетариятъ и непролетариятъ, че исканията на социализма сж не само полезни за работницитѣ, но и справедливи, но и полезни за цѣлото челоуѣчество.

Че социализацията на производството е мѣрка, която гони разрѣшението на борбата между капитала и труда само въ свръзка съ общечеловѣческия напѣдѣкъ, че тука общечеловѣческитѣ напѣдѣкъ е главната задача, а разрѣшението на борбата мѣжду капитала и труда, както и подобрението хала на работницитѣ, сж само необходими условия, е ясно за всѣки непрѣдвзетъ умъ. Мислитѣ ли марксиститѣ, че ако социализацията на производството се изкараше отъ науката мѣрка опасна за по-натѣшното развитие на челоуѣчеството, то само за хатѣра на пролетарията ще се намѣрятъ сериозни хора да я възвеж-

занаяти, които ги конкурира машинното производство. Правъ е до нейдъ г. Н. Хр. Габровски, като прѣпоръчва да се отдели една голѣма частъ отъ държавния бюджетъ, да се купятъ машини и да се дадатъ на населението да работи съ тѣхъ. Но той забравя да ни каже, че и съ туй ний не ще можемъ да спасимъ нашитѣ занаяти, а само ще прѣминемъ отъ дребното производство къмъ едрото, машинното, което ний не можемъ да гарантираме отъ пропадане, защото ще бжде конкурирано отъ европейскитѣ едри производители, въ страната на които се намира напредъка на науката, напредъка на машинитѣ и капитала. Значи и тогава ще дойдемъ въ положението на еснафитѣ, въ което се намираме сега. Г. Габровски щѣше да бжде свършено правъ, ако бѣше прѣпоръчалъ социалистическия начинъ на производството; но, прѣдполагаме, защото е знаелъ, че за прокарането на великитѣ реформи въ политическия и общественния животъ се нужно приготвление на умоветѣ и, което е най-важно, създаване на условията на реалния животъ, които сж тѣй нужни за пораждането и закрѣпяването на тия реформи, затова и той, както М-ра на Т-та и З-то, е прѣпоръчалъ една врѣменна мѣрка.

При туй положение на работитѣ нито законъ—най-вече такъвъ, какъвто прѣдложи г-нъ К. Величковъ — ще бжде въ положение да спаси отъ съсипване ония еснафства, на които занаятитѣ се конкуриратъ отъ машинното производство, нито пъкъ парнитѣ машини, не само защото има много занаяти, които не могатъ да се извършватъ отъ машини, но и защото нашитѣ фабриканти не ще могатъ да устоятъ срѣщу страшнитѣ удари на конкуренцията. Тогазъ страшния въпросъ, какво да се прави, ще си стои отворенъ, до дѣто не се въведе социалистическия начинъ на производството. Но, до настѣпването на това блаженно врѣме, държавата не трѣбва да бжде хладнокрѣвенъ зритель на тази жестока борба между нашето еснафство и фабричното производство. Тя трѣбва да се притече на помощъ на първитѣ но не съ такъвъ законъ, какъвто бѣше закона за уредбата на еснафитѣ на г. Величкова, който прѣдвиждаше само глоби и такси; тя трѣбва да вземе нѣкои по-радикални мѣрки, отъ които и самитѣ занаятчици да почувствуватъ, че държавата се грижи за тѣхното запазване и подобряние. Това е необходимо, защото сега нѣма примѣръ въ свѣтътъ, отъ които да се вижда, че има овчари, които се грижатъ само за доенето и стриженето на овцетѣ безъ да промислюватъ за тѣхното хранене. Напротивъ, ние знаемъ, че умния пастиръ, който иска да има дойно стадо, се грижи, прѣди всичко, добръ да нахрани това стадо; а, когато иска отъ него и добра вълна, пази го отъ дракитѣ да му не оскубятъ вълната. Тази алегория макаръ и да е достатъчна да опрѣдѣли отношенията за държавата къмъ занаятчиитѣ, ний пакъ намираме за нужно да посочимъ като какви трѣбва да бждатъ тѣзи отношения.

дате въ идеалъ и да се борятъ за нейното осъществение? Вѣрватъ ли тѣ, че повечето отъ днешнитѣ видни социалисти ще продължаватъ съ такъвъ ентузиазъмъ да се борятъ за една реформа, ако единъ денъ се убѣдятъ, че тя е полезна само за пролетарията, но гибелна изобщо за напредъка и цивилизацията? Обаянието на тая мѣрка се състои не толкова въ разрѣшението на работнически халъ, колкото въ туй, че дава една рационална и справедлива основа на економическитѣ отношения въ срѣзка съ другитѣ обществени отношения. Социализацията на производството почива върху тия *общии идеи*: всѣки трѣбва да работи; на всѣки трѣбва да се намѣри работа; който не работи, *нѣма право* да яде; за еднаква работа еднакво възнаграждение; солидарностъ между всѣки членове на обществото, или изказано по-вразително: еднатъ за всѣки и всѣки за едного. И пр. Това сж все идеи отъ общечеловѣчески характеръ и социализацията на производството, основаваща се върху тѣхъ, е общечеловѣческо искание (разбира се, не социалистично) може да му оспорватъ тая претенция, но социалистично не могатъ да му я отказватъ подъ страхъ на самоубийство).

Но социализмътъ само въ социализация на производството ли се състои? Само да направи обществени срѣдства за произвеждане ли се стреми? Марксиститѣ около „Работнически вѣстникъ“ сѣкашъ така искатъ да изкаратъ работата. Обаче, социализацията на производството може да стане подъ една китайска иерархия отъ чиновници, съ императоръ на връха; тя може да се извърши съ ориенталска система въ фамилията, било като държи жената въ харемъ, било като я подтиска еничерски въ моголания; тя може да се примири съ едно новъ видъ робство, а именно робството на малолѣтнитѣ, които по-възрастнитѣ ще държатъ въ невежество, въ казармена дисциплина и ще ги каратъ да работятъ и за тѣхъ; съ нея заедно могатъ да вирѣятъ най-дивни обичаи, най-срѣдновековни закони, най-драконовски намисания на държавата въ частния животъ; тя може да трѣпи и религиозенъ фанатизъмъ, и политическия нетолерантностъ, и семейна варварщина и всѣкакви други ретроградни уредби. Ненаучното вѣрване на марксиститѣ, че тя носи *фатално* съ себе си

Нашата държавна вмѣсто да създава законъ за уредбата на еснафитѣ, длъжна е да създаде законъ за насърдчение мѣстнитѣ занаятчици, ако иска да задържи съществуващитѣ занаяти за повече врѣме, тѣй както създади законъ за насърдчаването на мѣстната индустрия. Съ този законъ държавата трѣбва да се задължи да помага материално и морално 1) на тѣзи занаятчици, които сж се сдружили да работятъ на кооперативна основа и 2) на онѣзи, които макаръ и да не могатъ да работятъ кооперативно, но сж членове на професионалната си организация. Съ такъвъ единъ законъ държавата ще попрѣчи, първо, на голѣмото раздробление и разпрѣснатостъ, които правятъ занаятчиитѣ въ всѣко едно отношение малоощни и, второ, ще накара занаятчиитѣ да се сдружатъ. Материалната помощъ на държавата трѣбва да се състои: 1) въ откриването на врѣменни практически професионални училища и 2) въ отпушането на суми съ малки лихви подъ поръчителството на еснафа за купуване на сурови материали на цѣло за цѣлия еснафъ въ градътъ и 3) да се не взема данъкъ за 10 години поне отъ създаването на закона. Този срокъ трѣбва да бжде по продължителенъ за занаятчиитѣ — кооператори, сжщо и кредита, ако държавата иска да насърди този новъ за българитѣ начинъ на производството. А моралната помощъ на държавата трѣбва да се състои само въ това: тя трѣбва да *заповѣда* на всички държавни, окръжни и общински чиновници и на тѣхнитѣ семейства да носятъ дрѣхи, обуца, шапки и накити изработени изключително отъ български занаятчици. Изключение да се прави само за тѣзи нѣща, които не могатъ да се изработватъ въ страната ни.

До тази точка — морална помощъ — ние трѣбва да направимъ една малка уговорка. Българскитѣ занаятчици теглятъ не само отъ европейскитѣ фабриканти, но и отъ българскитѣ, тѣй напр. Момеринъ С-ие Беровъ сж фабриканти за шаекъ, които продаватъ прѣскало на българскитѣ, шивачи. Въ сжщото врѣме тѣ иматъ и работилница за дрѣхи, които распродаютъ по цѣлата българска държавна. Съ тѣзи готови дрѣхи почтенитѣ фабриканти конкуриратъ българскитѣ шивачи, защото ги продаватъ много поевтино, отколкото отърза на послѣднитѣ. И по този начинъ срѣщу занаятчицата вмѣсто европейския фабрикантинъ испрѣчва се българския и го съсипва въ името на едно малко законче, което се казва: *Законъ за насърдчение на мѣстната индустрия*. Ето защо ний искаме отъ тѣзи, които ужъ милеятъ за нашитѣ еснафи, да запазятъ занаятчиитѣ отъ фабрикантитѣ. А това може да стане само тогава, когато въ закона изрично се каже, че всѣки изработени въ български работилници, подържани отъ фабриканти или други капиталисти, не се считатъ за изработени отъ занаятчици, и като такива, се забраняватъ за държавнитѣ, окръжни и общински чиновници и тѣхнитѣ семейства.

Единъ законъ, който ще има задача да у-

най-идеалнитѣ форми на общежитие по всичко, не може да се сподѣля. Социализацията на производството е само добра почва за твърдѣ свободолюбиви и напредничави форми на общежитие, но не ги налага по фаталенъ, неизбеженъ начинъ, та веднѣжъ тя извоювана, всичко друго да се нареди само по себе си като по медъ и масло. Това е дѣтски начинъ на гледане. Заедно съ социализацията на производството социализмътъ гони реализирането на политически, генетически и други обществени идеали, които да регулиратъ всѣки обществени отношения по начинъ пригоденъ на нуждитѣ и стремитѣ на човѣчеството — и това не съставлява случайни маловажни налѣпки около социализацията на производството, а съставни части, основни положения на социализма, отъ сжща важностъ като социализацията на производството. Републиканството, референдумъ, самоуправлението на народитѣ, еманципацията на жената, образованието на дѣцата по задължителенъ начинъ, свободната любовъ, прѣмахването на всѣки стѣснителни закони и мѣрки, докарването на държавата до най-необходимитѣ граници на нейнитѣ прерогативи, унищожението на милитаризма, на каститѣ, на привилегитѣ и пр. и пр. сж общечеловѣчески искания, безъ които социализмътъ изгубва всѣко обаяние и всѣки резонъ-д'етъръ. Усигурете на всѣки хора хлѣбъ, облѣки и подслонъ, а турете точка на другитѣ тѣхни домогания, които горѣ изброявамъ донейдѣ, и ще видите може ли социализмътъ да се изразява само въ социализация на производството и дали другитѣ искания сж маловажни и случайни.

Опрѣдѣленето на в. „Република“, че социализмътъ е цѣла система отъ общечеловѣчески искания за по-справедливъ и човѣшки строй, е толкова вѣрно и ясно, че е чудно какъ марксиститѣ упорстватъ да не го признаватъ, когато самитѣ имъ дѣла, па ако щете и самитѣ имъ мисли и чувства, изказвани волно или неволно, даватъ да се разбира именно това свъщане на социализма. Инкъ и не може да бжде. За хатра на фрази-фантоми тѣ могатъ въже да изкривяватъ, но за всѣкиго остава очевидно, че социализмътъ не е парче хлѣбъ за работничитѣ, а редъ отъ искания, които иматъ за цѣль пълното освобожде-

режда еснафския въпросъ у насъ, трѣбва, прѣди всичко, да се стрѣми да запази отъ пропадане самитѣ занаяти, а това ще може да стане само тогава, когато въ неговата основа легнатъ изброенитѣ по-горѣ точки. А колкото се отнася до сдружаването на еснафитѣ, нека държавата остави тази работа на самитѣ занаятчици. За нея е достатъчно само да каже, че тя ще помага само на занаятчици, които сж сдружени и ще видете тогава, какъ се уреждатъ еснафства и еснафски съѣзи.

Даже и безъ тази примамка — материална и морална държавна помощъ — нашитѣ занаятчици трѣбва да се организиратъ въ името на своитѣ интереси за да могатъ си извоюва известни искания. Нашитѣ занаятчици трѣбва да знаятъ, че много отъ тѣхнитѣ занаяти ще изчезнатъ, но не трѣбва пъкъ и да забравятъ, че отъ самитѣ тѣхъ зависи да продължатъ тѣхния животъ по-дълго врѣме.

П. Овчаровъ.

Вжтрѣшенъ прѣгледъ

Въ „Новъ Вѣкъ“ бѣше напечатано прѣди нѣколко деня писмото, съ което довчерашиятъ президентъ министъръ мотивира и поднася на княза оставката на кабинета. Това писмо справедливо го нарѣкаха всички опозиционни вѣстници обвинителенъ актъ за Радославова. То иллюстрира много хубаво нѣколко мѣсечния режимъ на тоя непоправимъ сопаджия. Но въ сжщото врѣме то е обвинителенъ актъ и за довчерашитѣ му сподвижници начело съ г. Грекова. Не е тѣй лесно човѣкъ да си хвърли грѣха на чуждъ грѣбъ. На Грекова и съпартизанитѣ му тежи отговорността за беззаконията на Радославова, която съ нищо не може се изми. Санкимъ да не се мисли обществото толкова глупаво, че съ шашарма да се заблуждава.

Комедитѣ на коронованата.... никого вече не лѣжатъ. Князътъ не може съ нищо да оправдае повѣряването властта въ рѣцѣтъ на оня сопаджия, за когото Грековъ, дворцовъ човѣкъ, състави цѣлъ обвинителенъ актъ. Туй означава безъ забикалки, че князътъ се солидаризира съ Радославова и че зодумитѣ, отъ които пропищѣ народътъ, сж станали съ съгласието и удобрението на княза. Съ разрѣшението на тая министерска криза той така релефно се издаде, че нема нужда отъ никакви републикански органи за да се подкопае вѣрата на населението въ разни короновани....

Нѣколко души отъ основнитѣ учители вече ни се оплакватъ, че заплатитѣ имъ за м. Септември още не били изплатени отъ кметството, въпрѣки извѣстието че октроата била отпусната. Ний мислимъ, че кметството, не прави добръ гдѣто забавя изплащането на учителскитѣ заплати, и го подканяме да стори това до като е врѣме.

ние на човѣка изъ подъ економическото, политическото, умственото и моралното робство.

Понеже тая статия стана безъ да искаме доста дълга, ще ме простятъ читателитѣ, ако я продължа още повече за да се възползувамъ отъ послѣдната книжка на сп. „Revue Socialiste“ (октомври), гдѣто намирамъ твърдѣ интересни пасажки да цитирамъ въ подкрѣпление на толкова ясната мисль, че социализмътъ не е чисто класово искание, а система отъ общечеловѣчески искания. Работата е, че хората около „Работнически вѣстникъ“ не могатъ да разбератъ и най-ясни мисли, та е нужно да имъ се разправя по-дълго. Па при това, понеже за марксиститѣ и науката и философията се дѣлятъ на буржоазни и социалистически, нужно е да си служи човѣкъ главно съ социалистически мислителни, ако иска да иматъ тежестъ неговитѣ доводи.

Цитатитѣ, които ще приведа тука, заемамъ ги отъ статията на социалиста Фурниеръ, единъ отъ виднитѣ социалистически депутати, послѣдователъ на Малонъ, съмишленикъ на Жореса, Руане и други, които съставляватъ групата на *независимитѣ социалисти*. Тѣ сж подържатели на *цѣлостния социализъмъ* (Socialisme intégral), като разбиратъ историческата еволюция не като резултатъ само на економическитѣ отношения, опрѣдѣлявани отъ начина на производството, но на всички отношения, опрѣдѣлявани отъ материалнитѣ, интелектуалнитѣ и моралнитѣ потребности на човѣка. Материализмътъ и идеализмътъ сж за тѣхъ едностранични схващания на цѣлостния исторически процесъ, който се изразява напълно само въ думитѣ *исторически детерминизъмъ*. Статията се отнася до кризата въ французкия социализъмъ по поводъ на Драйфусовата афера и носи заглавие: La crise de croissance du socialisme français.

„Ставатъ работи, казва той, които не сме създали, не сме искали, но които при все това съществуватъ. Ако не сж били прѣдвидени отъ доктрината, трѣбва ли за това да ги игнорираме? Не сме ли длъжни по-скоро да се попитаме, дали една доктрина, която ни оставя неопрѣдѣлени или обезоружени прѣдъ едно събитие вълнуваше цѣлия свѣтъ, не е доктрина непълна?“ (385 стр.) „Не,

На 28-й того се разгледа в Мировия Свдъ дѣлото, завѣдено противъ нѣколко граждани, по поводъ демонстрацията противъ митрополитъ Гервасий, и свдъ оправда подседмитѣ. Чудно, защо полицията е дала подѣ свдъ само трима граждани, когато въ демонстрацията участваха повече отъ 1500 души. Репутацията на Гервасий и тѣй е подбита, та нѣма що да спечели той, ако даже бѣха осъдени въпроснитѣ граждани. Никой не му е кривъ, ако дѣлата му сѣ отъ характеръ да го ненавиждатъ Сливенци.

Въ в. „Потикъ“ срѣщаме една интересна статия прѣведена отъ Г-жа Анастасия Д-ръ Желѣзкова за интереснитѣ небесни явления, които ще се случатъ на 1 и 2 Ноемврий тая година, както и на 14 и 15 сѣщия мѣсець, отъ 8 до 11 часа вечерта и отъ 2 до 6 слѣдъ полунощ. По него врѣме се прѣдполага земята да се срѣщне съ опашката на една комета и ще има величественъ звѣздни дѣждове. Нека нашитѣ читатели наблюдаватъ небето и да не се боятъ, че ще настане свѣршекътъ на земята, както нѣкои прѣдсказаха.

✓ **Похвална инициатива.** Мѣстното окол. учителско дружество „Заря“ е взело похвалната инициатива да даде редъ сказки отъ училищенъ и обществено-наученъ характеръ. Първата си сказка то вече даде на 26-й того въ голѣмия театраленъ салонъ „Зора“. Сказката се държа отъ държавния лѣкаръ г-нъ Д-ръ Поповъ върху темата: Върлющата въ града ни и околията инфекциозна болестъ скарлатина и прѣдпазителнитѣ мѣрки противъ нейното разпространение“.

Сказката биде посѣтана добрѣ и изслушена съ интересъ.

Подобна похвална инициатива е взета и Настоятелството на Читалище „Зора“.

Като ставаме отзивъ на горнитѣ похвални инициативи, намъ е приятно че можемъ да констатираме отрадния фактъ — интересътъ на нашата интелигенция къмъ възпитанието на народа.

Научаваме се, че тукашното окол. учит. д-во „Заря“ готвѣло да даде едно прѣдставление, отъ приходитѣ на което да положи основа на единъ фондъ за безплатни ученически трапезарии. Нашитѣ горещи настрѣдания.

Обиръ. На 22-й срѣщю 23-й того вечерта стана обиръ въ Окр. здание, въ което се помѣщаватъ: Окр. Свдъ, Натариуса, Окр. Пост. Комисия. Испочупени биле всичкитѣ чекмеджета на маситѣ и измѣкнати изъ дѣлата на Свдъ, както узнахме, нѣкои важни документи. Задигнатитѣ пари възлизали на около 300 лева. Обирачитѣ влѣзли отъ къмъ двора на зданието и види се, доста сѣ шетали извъ стайтѣ, догдѣто разбиятъ чекмеджетата и разровятъ архивата, за да измѣкнатъ изъ нея потрѣбното. А кждѣ е била полицията, когато обира е ставалъ, както казватъ, прѣдъ носа ѝ! Охъ, недѣйте пита. Българската полиция е кадърна за подвиги отъ другъ родъ. Има ли да се разтурватъ митинги, да се произвеждатъ избори, да се малтретиратъ хората, да се разкарватъ насам-нататъкъ, въобще, да се тъпчатъ конституционитѣ правди-

ни на българския гражданинъ, тогава тя е неподдържаема; даже инквизицията блѣднѣй прѣдъ нейния мурафетъ!

Научаваме се, че ученицитѣ отъ тукашната Гимназия се готвѣли да дадатъ прѣдставление или вечеринка за въ полза на Кумановчени. Надѣваме се сливенци да се притекатъ съ лептата си на тая благородна инициатива.

✓ **Както бѣхме съобщили,** на 9-й того се прѣдстави отъ любители гражданки и граждани въ читалищния салонъ и за въ полза на читалището Молиеровата комедия **Скжперникътъ**. Макарь и чиновницитѣ да не бѣха получили платитѣ си и гражданитѣ да сѣ въ безпаричие, пакъ имаше доста посѣтители и около 140 лева чистъ приходъ. Комедията бѣ изиграна твърдѣ сполучливо. Научаваме се, че освѣнъ лицата, които взеха участие въ това прѣдставление, читалището ще покани още гражданки и граждани за да се организиратъ повече прѣдставления. На 31 того, пакъ за въ полза на читалището, ще се прѣдстави драмата **Виновенъ**, отъ Рихардъ Фосъ, и комедийката **Инатътъ на женитѣ**.

✓ **Въ недѣля на 17 того,** г. Граблашевъ, членъ въ тукашния окръженъ свдъ, държа въ читалищния салонъ сказка по темата „Щастие“. Салонътъ бѣше прѣпълненъ съ публика. Имаше доста госпожи и госпожици. Говорителътъ хубаво и увлекателно разви темата си, че щастие може да се намѣри само въ изпълнение на дълга къмъ ближнитѣ ни.

На 15 того се открило Народното Събрание съ обикновената тържественостъ, тѣй любима на княза. Тронното слово **констатира**, че изборитѣ се извършили при „законна“ свобода и тишина. И тѣзъ хубава! Ами отупанитѣ гърбове на избирателитѣ? Ами всичкитѣ насилия и золумлуди? Князътъ ги удобрява. Колкото пъкъ за най-правилното разрѣшение на финансовата криза, и слѣпитѣ вече прогледнаха. Само Филипъ Кобурготски може да е на друго мѣстие още...

За прѣдседателъ на събранието е избранъ съ 87 противъ 64 (за Краева) г. Жечо Бакаловъ. Тоя изборъ очудва всички. Краевъ излизва въ опозиция, а Жечо Бакаловъ, *независимия демократъ*, полусоциалиста, вчерашния доблѣстенъ критикувачъ на договоритѣ и на либералната, днесъ става любимецъ на сопаджията Радославова! Едно отъ двѣтѣ или Жечо Бакаловъ си е загубилъ пуслата или либералната. Инкъкъ ще трѣбва да прѣдполагаме, че честни хора въ България не може да има и че Жечо Бакаловъ е най-нискъ политически акробатъ.

България вече достигна до по-долне дедже и отъ Турция. Заплатитѣ на чиновницитѣ още не сѣ дадени въ провинцията, банкитѣ не отпускатъ авансъ, а искатъ да въвеждатъ монополъ на тютюня, спирта и солта, както и чужди контрол на бюджета ни. Министерскитѣ съвѣтъ рѣшилъ да намали 70% отъ платитѣ на всички чиновници и да задържи по 20—30 процента отъ заплатитѣ за да ги изплати слѣдъ двѣ години. Първата мѣрка е несправедлива, защото намалението се прави общо и несъразмѣр-

но. Втората е неумѣстна по много съображения. Най-добрѣ е да се унищожатъ договоритѣ и да се потрѣси новъ заемъ, а слѣдъ туй да се направятъ сериозни и справедливи намаления въ бюджета.

Съ едно писмо въ града, на което не можемъ да дадемъ мѣсто защото е дълго, нѣколко граждани запитватъ, кои сѣ причинитѣ, гдѣто „Пѣвческа Дружба“, която тѣй добрѣ успѣваше въ благородната си цѣль, е заспала тия дни въ блаженна отпочивка и дали нѣма намѣрение да заспи отъ непробудимия? Има думата г. М. Райновъ, който тѣй ревностно обучаваше до сега хора. Па и вий, членки и членове не допускайте да умрѣ тая хубава дружба.

Автрефилето ни въ миналия брой на „Република“, въ което съобщихме съ какви нечестни, нехристиянски срѣдства си служатъ нашитѣ чернокапци въ борбата си съ своитѣ противници, види се, силно е жегнало нашето христолюбиво воинство, воглавѣ съ негово „високопрѣподобие“, г. Паисий, та е станало нужда да прибѣгнатъ подъ охраната и попечението на горѣщия защитникъ на православието и труженика за свободата на печата — г. Петъръ Панапчевъ, доскорошенъ лалѣ въ двореца на князь Фердинанда.

При всичко че на нашитѣ чернокапци имъ се прѣмно го ще да възврътатъ грознитѣ срѣдствени врѣмена, за да задушатъ съ огънь и кръвъ волнодумцитѣ и всички ония, които не вѣрватъ въ тѣхнитѣ измислици, обаче много късно се сѣтили: тѣхната присѣда отдавна е изчетена отъ неизмѣнния свдъ на съврѣмнената наука. Нѣма да се мине още много врѣме и тѣ, уви, колкото и да имъ е това неприятно, сами ще констатиратъ горѣнето. А до тогазъ, нека тѣ хранятъ съ измислицитѣ си фантазията само на старитѣ бабички, въ което тѣ иматъ несъмненъ успѣхъ.

Не единъ пжтъ се е писало за в. „Новъ Отзивъ“ и редакторитѣ му, че обичатъ да се занимаватъ съ шантажъ. Тѣ мразятъ еврейтѣ капиталисти, понеже ги надминаватъ понѣкога въ законни и незаконни кражди или пъкъ силно имъ конкуриратъ. Отниматъ имъ хлѣба, дѣто се казва, отъ рѣцѣтѣ. Тѣ сѣ способни въ единъ и сѣщи брой да хвалятъ и да обсираватъ съ укори едно и сѣщо лице стига да имъ бѣде платено и за едното, и за другото. Че този сопаджийскъ вѣстникъ се издава само за пари не иска никакви съмнение; и самитѣ редактори, безъ да го забѣлжатъ, го потвърдиха въ 251 брой на вѣстника си. „Отъ днешний брой нататкъ изпращаме на нѣкой познати намъ търговци, офицери и чиновници вѣстника си. Молимъ ония, които не желаятъ да го получаватъ, да спуснатъ този брой обратно въ пощенската кутия“ бр. 251 отъ 7 и 8 октом. Защо чакъ сега, а не отначало да се е испратилъ в. „Новъ Отзивъ“ на тѣзи познати нѣмъ чиновници? не за туй ли, че сега като стѣпиха на властъ, могатъ, безъ ни най-малко гризене на плѣсенясалата имъ съвѣсть, да злоупотрѣбятъ съ влиянието си? Кой

казва той по-нататкъ, като разглежда въпроса, социалистическата теория не е злѣ построена. Тя прѣдставя за цѣль на съзнателитѣ и солидаризирани усилия на чистота отъ човѣшката фамилия чистотата (totale) освобождение отъ всяко политическо подчинение, отъ всяко економическо робство, отъ всяко догматическо и морално насилие. Нѣма, освѣнъ да се обрнемъ къмъ миналото. . . . за да се убѣдимъ, че социалистическото обещание не е пусто и че ний вървимъ отъ робство къмъ свобода въ всички подразделения на материалната и интелектуалната дѣятелност“ (386). „Ако капиталистическата собственостъ, капиталистическиятъ режимъ сѣ непосредственъ продуктъ на еволюцията въ производителнитѣ срѣдства, тѣ не сѣ изключителенъ неинъ продуктъ. Капиталистическиятъ режимъ не можеше да се роди въ срѣди на материаленъ деспотизъмъ и умствена тъмнина, каквито Изтокъ и крайния Изтокъ ни прѣдставятъ. Ако капиталистическиятъ режимъ, собствено нареченъ, се е родилъ отъ парната машина, може да се каже, че парната машина се е родила отъ човѣшката изобрѣтателност. Не ви ли обрѣща вниманието тоя фактъ, че въ сѣщата епоха човѣшкитѣ дугъ изобрѣтателна парната машина и обнародва декларацията за правата на човѣшка! Не, тука нѣма едно случайно съпадение, едно дѣло на случайността, а еднооръженото проявление на двѣ явления, които произтичатъ отъ сѣщитѣ нужди, отъ сѣщитѣ чувства, отъ сѣщитѣ домогания на едно човѣшество, което върви къмъ по-пълно познание на своята съдба и къмъ по-пълно самообладание. Когато, прочее, социализмътъ призовава работницитѣ къмъ дѣлото на освобождението, когато имъ показва възможността да прѣобразятъ капиталистическата собственостъ въ обществена, той не се подчинява само на неизбежността, но и на справедливостта. Не е абсолютно неизбежно, дѣйствително, щото работника да получи чията продуктъ на работата си. Прѣдположете, че религията и политическата економия сполучватъ да го убѣдятъ, че капиталистическата система е неизмѣнима естествена фаталност и че той трѣбва да се примири съ нея като съ едно врѣменно изпитание, което ще му даде да вкуса повече и по-добрѣ наслаждението на рая слѣдъ смъртта си; работникътъ

ще приеме това, ще се примири и когато економически-тѣ кризи породятъ безработицата и го хвърлятъ вънъ отъ работилищата, той ще иди да умре безмълвно въ нѣкой кътъ и така капиталистическиятъ миръ може да се кристализира, както се е кристализирало китайското общество прѣзъ дълги вѣкове. Има прочее въ социализма и другъ елементъ освѣнъ неизбежността. Ако не е абсолютно неизбежно, щото работникътъ да получи чията продуктъ на работата си, абсолютно несправедливо е да не го получи. Ей тука именно синоветъ на изобрѣтателя на парната машина се прѣсрѣщатъ съ синоветъ на редактора на декларацията на човѣшкитѣ права. Или по-добрѣ тѣ сѣ сжщитѣ: тѣ разбиратъ да приложатъ на дѣлото на обществената справедливостъ изобрѣтението на човѣшкия гений. Ето защо социализмътъ сѣ, въ всички страни и подъ всички режими, републикански и демократи. Тѣ допълватъ на мисль и на дѣло либералната програма формулирана прѣди единъ вѣкъ; тѣ не се противопоставятъ на Френската революция, както нѣкои претендираха; тѣ я само поправятъ за да я приспособятъ къмъ новия економически планъ съставенъ отъ резултатитѣ на индустриалнитѣ изобрѣтения и за да му даде венчката сума отъ справедливостъ, съдържаща се въ неговитѣ прѣвзходли обещания. Нашитѣ титули не лежатъ въ казана на една машина; не механическото бѣхтане на единъ пистонъ ги възгласи на свѣта, а първото протестиране на единъ подписанъ въ дрѣвнитѣ врѣмена, на когото вѣктъ достигна до нашитѣ съвѣсти увеличенъ съ всички вѣкове отъ протестиране на подписанитѣ прѣзъ вѣковетѣ чакъ до гръмогласното избухване на Френската революция“ (387).

„Прочее, подѣ страхъ да направимъ ялово нашето усилие, като го уединимъ отъ всеобщото клонение къмъ материално, умствено и морално подобрене, ний сме длъжни да бѣдемъ борци за справедливостта и за истината въ всяко мѣсто и при всяко обстоятелство. Ний не можемъ да раздѣлимъ нашето стремление къмъ економическа справедливостъ отъ гражданото стремление ни всички, съзнателно и несъзнателно, къмъ индивидуална и обществена справедливостъ. И когато има подчинени, на които принасяме по-особено помощта си, то е защото тия подчин-

нати символизиратъ единъ родъ отетение толкозъ по-не-търпимо, колкото е по-мъчително и по-общо, а сжщевременно и по-противно на нашия начинъ да мислимъ и да чувствуваме. . . . И азъ питамъ тѣзи, които претендиратъ да ограничаватъ социалистическото дѣло въ рамкитѣ на едно просто усилие за економическо освобождение: зарадъ економическото освобождение, което е организацията на републиката въ работилищата, все сжщо ли е щото политическиятъ режимъ да бѣде републикански и либераленъ или монархически и авторитаренъ? (388).

„Не само социализмътъ притежава единъ опрѣдѣленъ идеалъ за свобода и равенство въ съдружаването на всички солидарни за производство усилия, но тѣй сжщо има твърдѣ ясна концепция, че този идеалъ не може да цѣсти, освѣнъ въ една обществена срѣдѣ прѣобразувана не само въ економическитѣ си органи, но и въ всичкитѣ проявления на нейната дѣятелностъ и на отношенията между индивидумитѣ. Безъ да отричаме, че економическото прѣобразуване ще бѣде единъ могъщъ факторъ за прѣобразуване на другитѣ явления отъ индивидуалния и общественния животъ, ний трѣбва да се проникнемъ отъ тая сжщественна истина, че ако прѣследваме днесъ дѣлото на справедливостта само отъ една страна, ако не искаме освѣнъ само економическа справедливостъ и ако я уединяваме отъ нейнитѣ политически и морални условия, ний ще достигнемъ до отпадането на нашия идеалъ. Ний ще го погубимъ задѣто искаме да го ограничаваме. Нека го разширимъ прочее, нека направимъ свои всички усилия на дѣлото и на мисльта, които клонятъ уединено къмъ увеличението на нашитѣ индивидуални познания и срѣдства, нека следимъ тия усилия и да ги комбинираме съ ония, които извършваме за економическото освобождение: нека бѣдемъ съ свободната мисль противъ религииѣ, съ науката противъ рутината, съ жената и съ дѣтето противъ послѣднитѣ останки на семейното огнетение, съ хората на свободата противъ хората на авторитета, съ хората на мира противъ хората на войната, съ жертвитѣ противъ джелатитѣ. Нека бѣдемъ съ една дума хората на сутрѣшния день. Нека го разгласимъ въ всички дневни манифестации и нека знаемъ особено, че той (идеалътъ) ни-

чиновникъ ще се рѣши да повърне испратения му „Новъ Отзивъ“ като знае, че на другия ден ще бѣде заличенъ отъ чиновническия списъкъ?

Заличенъ ли си отъ абонатнитѣ списъци на в. „Новъ Отзивъ“, заличавашъ се и отъ чиновническитѣ списъци. Тѣ сж почти еднакви.

Кажете, молимъ, това не е ли истински шантажъ?

Архитектътъ г. Г. Козаровъ пакъ ни праща второ писмо като отговоръ на помѣстеното отъ г. инженера Д. Захариевъ. Съжالياваме, че и тоя пъкъ не ще можемъ да дадемъ мѣсто на това писмо, едно че е дълго, а друго, че има характеръ на лични разпавии. Ще направимъ само извадки, за освѣтление на въпроса: „Чудно ни е като какъ г. Захариевъ е билъ изненаданъ отъ обвиненията ми. Прѣди всичко, той, като окр. инженеръ, е утвърдилъ плана; въ плана, както и при екзекутирането на постройката сж станали известни грѣшки, та отъ това явно слѣдва, че и той трѣбва да бѣде единъ отъ виновнитѣ. Напр., питамъ азъ: като кой може да бѣде виновния, че кастренето на хотела било тъмно, че стаятъ му, вмѣсто на югъ—слънчева-та страна, гледатъ на севѣръ и че мѣстото изобщо на хотела трѣбвало да бѣде размѣнено съ това на салона и пр., ако не той? Колкото пъкъ за релситѣ, смѣя да забѣлѣжа, че тѣ въ оригинала съвсѣмъ ги нѣма; доколкото помня, тамо е прѣдставено дървено дюшеме на 8 метра разстояние и утвърдено отъ г. Зах. и че азъ бѣхъ първия, който повдигнахъ въпроса за невъзможността на това и за да убѣдя читал. наст., бѣхъ принуденъ да ходя при съставителя на плана чакъ въ София“. Въобщо г. Козаровъ обвинява г. Захариевъ, за гдѣто е утвърдилъ плана на архитекта безъ да го проучи, и отхвърля всѣка вина отъ себе си, тѣй като е само наглеждалъ точното прилагане на плана и то при многото си друга градска работа и безъ никаква плата. На края казва, че ако г. Захариевъ желае да прѣнесатъ спора въ дружественото списание, той е готовъ, но това го обнародва въ в. „Република“ за да освѣтли Сливенското общество. Той се чувствувалъ невинно измаменъ и онеправданъ и билъ готовъ и чрѣзъ печатъ и чрѣзъ сѣдъ да си трѣси правото. На туй отгорѣ редакцията ни заявява, че нѣма повече да дава мѣсто на тия разпавии.

*Господину А. Репичу, градски инженеръ
Тукъ.*

Не заради Васъ, Господине, а заради почитаемото кметство и гражданитѣ, азъ смѣтамъ за нужно да отговоря съ нѣколко думи на Вашитѣ безкрайно дързки и неучтиви клевети.

Слѣдъ като сте се много пъти опитали да осуетите събирането на комисията, която трѣбваше да провѣри нашитѣ работи, слѣдъ като три пъти вече я растурихте съ своята неучтивостъ, Вий не сте и съ това доволни: отъ нѣколко врѣме насамъ Вий почнахте да пускате изъ града слухове, да казвате на тозъ на онзи, че нашата работа не е добра, че ще се отхвърли и др. т. Гонимата цѣль е ясна: Вамъ не Ви сж достатѣчни огромнитѣ материални загуби,

които, вслѣдствие несъбирането на комисията, прѣтърпѣхме, не Ви сж достатѣчни и униженията, на които сме вслѣдствие на това изложени; Вий искате да посѣгнете и на нашата честъ, да ни компрометирате, да ни подбиете кредита и съ това да ни съсипите съвършено материално и морално.

Колкото се отнася до точността на нашата работа, за това ще се произнесе въ скоро врѣме надлѣжната комисия, (ако я Вий не разтуряте) която навѣрно ще защити интереситѣ на гр. Сливенъ, отколкото Вий. Позволете ми само едно да Ви попитамъ: Ако сте Вий убѣдени, че нашата работа не е добра, защо правите всевъзможни машинации; ето вече единъ цѣль мѣсець става какъ се мъчите да осуетите събирането на комисията. Тамъ, въ комисията е мѣстото за вашитѣ мнѣния и разпавии по нашитѣ работи, а не по сливенскитѣ улици.

И кой иска да подбие кредита ни, кой иска да омаловажи работата ни? — Андрея Репичъ, дѣлата на когото сж познати и на малкитѣ дѣца въ Сърбия. Ако сте ги Вий забравили, азъ мога да Ви припомня поне нѣкои отъ тѣхъ. Вий искате да критикувате моята триангулация, Вий, който сте тахметрисали на по 900 метра (а това прѣдставлява въ Геодезията една физическа невъзможность), като сте качили левтата по върховетѣ на дърветата и викали: „клати-и-и-и“; и който сте, за да прочетете една тригонометр. точка, направили щета 5.000 лева (припомнете си „Гондричъ“).

Прѣдставямъ Вий сами да си изберете името на човѣка, който е ялъ 12 години сѣрбски хлѣбъ, който съ торби пари е влѣкалъ дома, когато се връщалъ отъ командировкитѣ си, когото сѣрбскитѣ селени отъ съжаление сж го вадили изъ хендецитѣ, турили на колата си и го носили у дома му, и който сега тукъ иска да се продаде за „по-голямъ католикъ отъ Папата“, като нарича този сжщия сѣрбски народъ: свиня. Азъ оставямъ на безпристрастното обществено мнѣние да присѣди кому по-приличатъ епитетитѣ: „сѣрбска свиня“ и „вагабонтъ“, които сте си си позволили да отправите по мой адресъ.

За всичко останало до виждане—въ сѣда.

*К. А. Ивановичъ,
тригонометръ.*

По въпроса за постройката на единъ жельзопѣтенъ клонъ до гр. Сливенъ.

(Продължение отъ брой 34).

Въ статията си „Проходитѣ на Централния Балканъ за прокарване на жельзници“, печатана въ кн. 1 и 2 год. III на инженерното списание¹⁾, инженера г. П. Николовъ, като разглежда разнитѣ трасета за Трансбалканската линия, дохожда до заключение, че най износно, най разумно ще бѣде да се приеме еленското

¹⁾ Ний обръщаме вниманието на сливенци върху тази статия въ която тѣ по наобширно ще видятъ за прѣимството на еленското трасе.

трасе²⁾, което има най голѣми прѣимущества въ техническо международно, търговско, економическо и стратегическо отношение, разбира се, като се има прѣдъ видъ свързването на Сливенъ при с. Оризари съ Трансбалканската и при с. Кулаклий съ Ямболъ—Бургаската линии.

Всѣки е съзналъ, вѣрвамъ, като какъвъ економически и културенъ факторъ сж жельзницитѣ за една страна. Въ нашия печатъ се е вече доста писало по това, нѣ вѣрѣки туй не считамъ за излишно да обърна вниманието на сливенци, че една отъ важнитѣ причини за напѣдването на другитѣ страни се дължи на бързото и силно развитие на съобщенията. Не напразно уприличаватъ ролята, която играятъ съобщителнитѣ сѣдства въ държавата съ ролята, която играятъ кръвоноснитѣ съсѣди въ организма. Тѣ сж главнитѣ разпространители на прогреса въ една страна. Благодарение на тѣхъ става бързата и честа размѣна на производенията. Като подпомагатъ развитието на търговията, тѣ се явяватъ като главни помощници за економическото развитие и общото повдигане благосъстоянието на населението. Постоянитѣ и чести сѣрѣци на населенията отъ разни мѣста, обмѣняването на мислитѣ и възгледитѣ имъ, запознаването съ правитѣ живота и нуждитѣ имъ, ги повдига въ умствено отношение, разширява кръгозора, развива нуждитѣ поевтинява живота имъ. Въобщо прѣбражда ги въ всѣко отношение. Достатѣчно е само да се огледаме на около си, да погледнемъ на Ямболъ и Нова-Загора, за да се увѣримъ въ това. И наистина какво прѣдставляваха отъ себѣ си прѣди 30 години тѣзи сега живи и съ бждаще градове, не ли едни обикновени паланки?

Ако се вгледаме въ развитието на обществения животъ въ Сливенъ, то ний оставаме поразени отъ факта, че единъ градъ съ таково добро минало, който е вземалъ участие въ всѣка инициатива по духовното и политическото

²⁾ До колкото сме обходими и изучили тритѣ боаза при гр. Сливенъ—Асеновския, Селишкия и Новоселския, както и проходитѣ между Сливенъ и Елена; смѣемъ положително да кажемъ, че не е Асеновския боазъ само, отъ гдѣто може да мине една линия между последнитѣ два града, което и дѣйствително се отхвърга отъ мнозина наши инженери. И въ много отношения е по згодно трасето Елена—Сливенъ отколкото онова прѣзъ с. Оризари при с. Бинкось и то ето защо. Ланията отъ Търново прѣзъ Елена, с. Полицитѣ, Вѣла може направо прѣзъ Асеновския боазъ да слѣдва коритото на р. Коруча до отсамъ Прѣдѣла, дѣто освѣнъ при последното мѣсто нѣма да има нужда отъ никакви особени окръжителни въоръжения. Отъ това мѣсто ще възвие малко на лѣво прѣзъ Аблановската кория за да влѣзе въ Сливенския боазъ дѣто при държавната фабрика ще влезе въ гр. Сливенъ и отъ тамъ ще се скачи трасето Сливенъ—Кашлакѡй съ линията Ямболъ—Бургасъ. Това, когато и да е, така трѣбва да стане и ний вѣрваме, че при едно измѣнение сегашната турска граница, както и при една война съ Турция нуждата отъ една линия направо до Одринъ, силно ще се почувствува, защото линията Търново—Елена—Бинкось—Нова-Загора—Т. Сейменъ—Одринъ—Цариградъ не е най късия пъкъ отъ Букурешъ, Русчукъ до Цариградъ или Одринъ, нѣ този който ще мине прѣзъ Елена—Сливенъ—Ямболъ по Тунджанската долина до Одринъ. Тя ще бѣде важна, както въ економическо отношение като международна линия нѣ и въ стратегическо, като най късия пъкъ до важния окръженъ пунктъ въ Турция—Одринъ.

ми да се създаде самъ по себе си, безъ насъ и вѣкъ отъ насъ, по съ употребата мощностъ на нашитѣ воли и на нашитѣ дѣла“ (388-389).

„Ако ний уединимъ нашата концепция за обществената собственостъ отъ другитѣ домогвания на челоуѣчеството, ако ний можемъ, чрѣзъ нѣкое чудо, да я реализираме, ний ще имаме равенство безъ свобода. Е, добръ, кой челоуѣкъ би искалъ, на тая цѣль, да бѣде усилоренъ въ всичкитѣ си жельзъ! Нашата цѣль е челоуѣчеството освобождение, но не е нито единственото средство, нито единственото условие. Ако бѣше така, челоуѣчеството ще се откажатъ отъ зависимостта на хората за да подпадатъ подъ зависимостта на тѣщата“ (389).

„Като не се ограничава само въ економическата си формула, социализмътъ рискува ли да изуби научния си характеръ, съ който се кичи на пълно основание? Тѣжко напротивъ, той се обогатява въ доктриналната си челоуѣчностъ и се обсмива въ економическата си формулация съ всичкитѣ придобивки, политически, морални, юридически, които научитѣ изследвания турятъ въ общия капиталъ на челоуѣчеството“ (389).

Отъ тия цитати се вижда ясно, какъ гледатъ Фурниеръ и неговитѣ съмишленници въ Франция на социализма. И за тѣхъ социализмътъ е изражение на общечелоуѣчески домогвания, а не чисто класово искание. Той е разширочение на идеалитѣ за свобода и справедливостъ въ всички области на обществения животъ. Великата френска революция провъзгласи тия идеали само въ политическо отношение; социализмътъ ги провъзгласява и въ економическо и въ морално.

И тѣй, социализмътъ не се състои само въ домогване за економическо освобождение, което безъ другитѣ домогвания, политически, семейни, морални и пр., нѣма голѣмо обаяние. А и самото домогване за економическо освобождение не е класово, а общечелоуѣческо, защото се върши не само въ съображение на пролетариятскитѣ интереси, а прѣди всичко въ съображение на общечелоуѣческитѣ нужди и стремѣжи, въ името на напѣдъка и справед-

ливостта. Туй, което заплита марксититѣ върху характера на социализма, е обстоятелството, че работницитѣ се явяватъ най-пригодната, най-реалната почва за възприемането и осъществяването на социалистическия идеалъ и че социализмътъ много съпада съ стременията на тая класа. Въ тоя фактъ тѣ намиратъ доказателство за класовия характеръ на социализма. Но това е само повърхностния изгледъ на работата. Твърдѣ лесно е да се разбере защо пролетариятѣ е най-естествената почва за прокарване на социалистическата идея. Единъ общественъ идеалъ, какъвто е социализмътъ, не може да бѣде такъвъ, ако не носи цѣръ на общественитѣ злини и повече справедливостъ въ общественитѣ отношения. А щомъ това е така, естествено е, че той най-много ще допадне на сърдцето на най-опекаванитѣ, най-злѣгъ поставенитѣ слоеве отъ обществото. Сетнѣ, социализмътъ е общественъ идеалъ изработенъ главно подъ впечатленията на економическитѣ неравенства, които въ нашия вѣкъ достигнаха до негърпима рѣзкостъ. Работническата мизерия всрѣдъ нечуваното разработване на богатствата се явява най-очебиещия фактъ за пробуденото челоуѣчно съзнание. Наложил се убѣдението, че е невъзможно челоуѣчеството да върви напѣдъкъ, ако не разрѣши удовлетворително въпроса за справедливи економически отношения, та да се подигне работното население на желаемата културна висота. Ето по какъвъ начинъ социализмътъ обърна класовитѣ искания на пролетарията и си ги направи свои. Тая заслуга се дължи главно на Маркса и Енгелса, както на тѣхъ се дължи посочването на пролетарията като класа, която най-добъръ може да осъществи социализмътъ, при всичко че сж погрѣшни въ своята крайностъ ония положения, отъ които тѣ извадиха тая си мисль.

Да, пролетариятѣ е класата, която най-лесно си усвоява социализмътъ и най-надеждно може да го осъществи, но то е не защото социализмътъ билъ чисто класово, на пролетарията, искание, а защото обгрѣща неговитѣ стремления, защото реализирането му най-много него ще ползува (като най-неоправдана класа сега) и защото пролетариятѣ има най-много интересъ да го усъществи; има интересъ въ двойно отношение: като разрѣшение на обще-

челоуѣчески проблеми и като разрѣшение на чисто пролетариятския въпросъ въ свързка съ общечелоуѣческитѣ. Обаянието на социализма за пролетариятѣ се състои първо въ туй, че намиратъ въ него лѣкъ за материалнитѣ си страдания, и второ, най-главно, въ туй, че социализмътъ носи тоя лѣкъ въ силата на общечелоуѣчески подобрѣния, въ името на справедливостта и напѣдъка. А нека не забравиме, че подъ всѣки пролетарий живѣе челоуѣкъ, т. е. онова същество съ общечелоуѣчески нужди, стремѣжи и понятия, което редомъ съ чисто пролетариятскитѣ си радости и скѣрби не е забравило и общитѣ радости и скѣрби. Социализмътъ допада въ сърдцето му на това двойно основание. И на това двойно основание той има таково дълбоко влияние върху пролетарията, щото осъществяването му да става въпросъ на животъ и смъртъ. Само като чисто класови домогвания, той не би ималъ силно обаяние; само като общечелоуѣчески домогвания, неотговарящи на класовитѣ нужди, той би дѣйствувалъ твърдѣ бавно и халавато; но щомъ едното обгрѣща другото, тогазъ общечелоуѣческата идея става сила отъ най-живнетворенъ исторически характеръ.

Така разбрано значението на класовитѣ интереси, то не оборава значението на общечелоуѣческитѣ домогвания, а го допълва, освѣтлява. Социализмътъ е идеалъ, който може да бѣде разбранъ отъ всички хора, на каквато щатъ класа да принадлежатъ, но най-естествено и най-много отъ хората на работническата класа. Неговото осъществяване зависи най-главно пакъ отъ тая класа, защото всички други борци, които нѣматъ двойното онова основание, което кара работницитѣ да прѣслѣдватъ реализирането на социализма, не сж толкозъ дълбоко заинтересувани.

Туй като се има прѣдъ видъ, лесно ще се установи, какъ трѣбва да гледатъ социалиститѣ на всички борби и кинѣжи, които се извършватъ вѣкъ отъ пролетарията или не закачатъ прѣко чисто класови въпроси.

(Слѣдва)

С. Гидиковъ

ни възраждане въ турско време, който е родил, отгледал и дал най-скъпите жертви за освобождението ни, е останал безчувствен и безучастен към всичко по прогресивно стръжение. И действително съ какво е показал той, че живее и умее да се ползува от изкупената тъй скъпо политическа свобода? Дали съ това че от освобождението ни насам въ продължение на 25 години той е оставил съдбата си въ ръцете на разни шарлатани и политически гъзбааджии? Намъ съж необясними тази апатия и хладнокръвно отнасяне, не само към всички проявления на общественния живот, но и към домашния, към въпроси от чисто мѣстен характер. Тръбва ли да прѣдположимъ, че безразсѣдното и нескробно партизанство, глупавото лугание подиръ този и онзи съж развратили сливненци? Както и да е, нѣ нищо не може оправда мизерното имъ настояще. Не се ли считатъ най-подиръ сливненци отговорни прѣдъ бѣдащето поколение? Какво му завѣщаватъ тѣ? Само мързель, умственъ застои ли?

Ний смѣемъ да вѣрваме, че това не ще отиде за дълго.

Ний вѣрваме, че набраната отъ толкова време енергия ще се прояви единъ день, желателно по-близъкъ, съ всичката си мощъ и ще навакса всичко изгубено. Ето защо ний обръщаме вниманието на сливненци да помислятъ за бѣдащето на градътъ си. Нека временно поне оставятъ всички партизански вражди и умрази и съ общи сили да се загрижатъ за собствено си добро. Нека не ги стрѣска факта съ злополучнитѣ договори, толкова повече, че съдбата имъ е още неизвѣстна. Нека най-сетнѣ не очакватъ всичко съ зюмбюль да имъ падне. „Господъ дава, но въ кошара не вкарва“, казва народната мъдростъ и до като сливненци сами се не заинтересуватъ за себѣ си, то нѣма кой да се загрижи за тѣхъ. Вънъ отъ всичко това при такова положение на градътъ, той въ едно близко бѣдаще ще прѣстане да бѣде центръ на окръжъ и дивизионна областъ.

Инженеръ: Н. П-ски

Какво става по чужбина.

Франция

На 3 Декември т. г. ще стане общия конгресъ на френскитѣ социалистически организации.

Поканата е подписана отъ 5-тѣхъ социалистически фракции: главната конфедерация на независимитѣ социалисти, федерацията на французскитѣ работници социалисти, френската работническа партия, Социал-Работническа Революционна партия. Въ конгреса ще взематъ участие всичкитѣ организации, които съзнаватъ необходимостта отъ „интернационалното дѣйствие на работничитѣ, отъ политическата и економическата организация на пролетариата, като една класова партия, за завзимането на политическата властъ и за социализиране срѣдствата за производство и размѣната; значи, измѣнение на капиталистическото общество, въ едно колективистическо или комунистическо“.

Дневния редъ за разискване е слѣдующия:

1) *Класовата борба и завземането на публичната властъ.*

а) По какъвъ начинъ, основайки се на класовата борба, партията може да вземе участие въ властта, общината, окръга и държавата?

б) Метода и срѣдства за завоеванието на властта. Политическата дѣятелностъ (изборна и революционна). Економическа дѣятелностъ (стачка, главна стачка и пр.).

2) Повѣдението на социалистическата партия въ конфликтитѣ на различни буржоазни фракции.

Борба противъ милитаризма, клирикализма, антисемитизма, национализма и пр.

3) Социалистическо единство; теоретическия и практикитѣ условия.

Стачката на рудокопачитѣ въ Кармо се свърши слѣдъ като стачничитѣ въ единъ публиченъ митингъ взеха слѣдующата резолюция:

„Работничитѣ рудокопачи отъ Кармо, събрали на 26 и 27 Октомври, слѣдъ като чуха обясненията на делегатитѣ имъ, одобряватъ дѣятелността и взиматъ актъ отъ декларациитѣ на управителния съветъ и министра на общественитѣ сгради, които въ случая уважиха синдикалната и политическата свобода на рудокопачитѣ и благодарятъ на републиканското правителство, за посрѣдничеството му, като принуди компанията на минитѣ да приеме прѣдложенитѣ компромиси“.

Германия.

Въ едно събрание на избирателно социалисти отъ Шенебекъ, въ което взеха участие повече отъ 2000 граждани, рѣши се съ вишегласие да прѣдставятъ за кандидатъ на депутатското вакантно мѣсто гражданина Шмидтъ, който прѣднѣколко мѣсеца биде осѣденъ за оскърбление „високата особа“ на три години затворъ и лишение отъ политическитѣ му права.

Италия.

Социалистическата група въ камарата на депутатитѣ рѣши да продължава обструкцията противъ реакционнитѣ проекти на правителството.

Унгария.

Подъ претекстъ, че предизвикватъ класова умраза въ политическитѣ събрания, бидоха арестувани социалиститѣ: Кларикъ, Голде, Баронъ, Израелъ, Дитсъ Велтнеръ, Пелеседеръ и Флейшамъ.

Трансваалъ.

Южноафриканската република, съ своитѣ огромни естествени богатства въ злато, диаманти и камени въглища, отваря за капитализма широко поле; за това всѣкому е ясно защо английското правителство подъ разни претексти иска да завладѣе тѣзи богата страна. Всѣкий единъ отъ насъ е разбралъ „защо, още прѣди да отрѣзватъ отъ питото шампанско въ Хага, съчувствущитѣ на царъ Николая, алчни за злато, се хвърлятъ като хищни връзъ безсилнитѣ трансваалци. — Въ тѣзи авантюра, много кръвъ се лѣе, сума войници оставятъ тѣлата си да гниятъ по бойното поле, а „милостивия царъ“ дрѣме надъ жезалтъ на мира, а „тактичния монархъ Вилхелмъ“ пази неутралитетъ.

Ний отъ по напредъ разбрахме фалшивостта на всичкитѣ обѣщания и рѣшения взети въ Хагската конференция, обаче не вѣрвахме, че толкова скоро една отъ главнитѣ сили ще се демаскира. — Въ случая нашитѣ симпатии не могатъ да не бѣдатъ за храбритѣ бури, които неустрашими, като львове се боратъ за защитата на отечеството си. Отъ добититѣ до днесъ извѣстия за вървежа на работата се вижда, че „храбритѣ“ англичани прѣтърпѣха много поражения. Прѣдполага се да има огромни загуби отъ двѣтѣ страни, но нищо положително не можемъ да твърдимъ, тъй като всичкитѣ извѣстия идатъ отъ английски източникъ, който има интересъ да крие истината.

Обявление.

Миналата година прѣзъ м. юний безслѣдно се изгуби 13-годишниятъ ми синъ Русчо Петровъ М. Х. Каневъ който, при всичкото старание на администрацията, и до сега не е намѣренъ.

Умоляваме всички ония, които случайно го заблѣжатъ нѣгдѣ, да съобщатъ на мѣстната администрация и на насъ, срѣщу която услуга ще се възнаградятъ.

Особени бѣлѣзи на сина ни: сега е на 14 години, срѣденъ ръстъ, русъ съ голѣми очи и отъ левата страна на главата си има бѣлѣгъ отъ бѣли косми, лице възеухо.

Сливень, Октомври 1899 год.

Съ почитание баща: **Петръ М. Х. Каневъ.**

Обявление.

Справочното бюро на Д. И. Дуковъ въ гр. Бургазъ, като обявява, че има за продавъ всѣдакви недвижими имоти, като; къщи, дюгяни, ханища, арси, лозя, ниви, градини, цѣли чифлици и пр. и пр., търси за тѣхъ купувачи.

Тия имоти лѣжатъ верѣдъ самия гр. Бургазъ и въ Бургазския окръгъ.

При това Справочното Бюро на Д. И. Дуковъ приема да продава и дава подъ наемъ подобни недвижимости по пълномощие за ония, които живѣятъ далечъ отъ имотитѣ си и нѣматъ възможностъ лично тѣ да се грижатъ за тѣхъ.

За по-вече обяснения интересующитѣ се могатъ да се адресиратъ: до Справочното Бюро на Д. И. Дуковъ—Бургазъ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 2620

Явявамъ, че отъ двукратното публикуване настоящето въ в. „Република“ ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ

недвижими имоти, лежащи въ землището на с. Акъ-Бунаръ.

1) Една нива въ землището на с. Акъ-Бунаръ въ мѣстността „Мандаджика“ отъ 12 дюлюма съ граници: отъ двѣтѣ страни Михалъ Куневъ, Василь Янковъ и Митю Янковъ.

Имота принадлежи на Николо Киризовъ отъ Акъ Бунаръ и ще се продаде за исплащане дълга му 120 л. къмъ Т. Колевъ отъ г. Ямболъ по изпълнителный листъ № 1431. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. 1004—1028 отъ Гражданско Сѣдопроизводство.

гр. Ямболъ, 27/1 1899 г.

2—2

Сѣд. приставъ: Ив. Цоковъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 12963

Явявамъ, че отъ двукратното публикуване настоящето въ в. „Република“ ще започне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Ямболъ... На Георги Маринковъ:

1) Единъ дворъ въ II отдѣлъ на гр. Ямболъ въ „Новата махала“ отъ една стая, една салма и празно мѣсто 100 метра оцененъ за 50 л.; 2) лозе въ мѣстността „Куртъ кая“ отъ 3 декара оценено за 20 л.; 3) лозе въ мѣстността „Куртъ кая“ отъ 3 декара оценено за 50 лева; 4) нива въ мѣстността „Плочовата чюшма“ отъ 10 декара оценена за 10 лева.

На Митю Георгиевъ.

1) Единъ дворъ въ II отдѣлъ на гр. Ямболъ въ „Новата махала“ състоящъ отъ една стая и дюгенъ и 100 м. празно мѣсто оцененъ за 100 л.; 2) Едно лозе въ Каргонскитѣ лозя, въ мѣстността „Куртъ кая“ отъ 5 декара оценена за 50 лева.

На Стоянъ Георгиевъ.

1) Единъ дворъ въ II отдѣлъ на гр. Ямболъ въ „Новата махала“ отъ стая и празно дворно мѣсто 100 м. метра оценено за 100 л.; 2) лозе въ Каргонскитѣ лозя въ мѣстността „Сливенски пѣтъ“ отъ 3 декара оценено за 20 л.; 3) лозе въ Каргонскитѣ лозя въ мѣстността „Червената прѣтъ“ отъ три декара оценено за 10 л.

Имота принадлежи на Георги Маринковъ Митю Георгиевъ и др. отъ гр. Ямболъ и ще се продаде за исплащане дългъ имъ 945 л. къмъ Пани Х Жековъ отъ гр. Ямболъ по изпълнителный листъ № 3134. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. 1004—1028 отъ Гражданско Сѣдопроизводство.

гр. Ямболъ 5 окомври 1899 г.

2—2

Сѣд. приставъ: Ив. Цоковъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 1624

Явявамъ, че отъ двукратното публикуване настоящето въ в. „Република“ ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на

1) Едно лозе въ Ямболското землище въ Ямболскитѣ лозя въ мѣстността „Горюнский пѣтъ“ отъ 3 декара съ граници: Сѣби Петровъ отъ с. Могила, Мария Христоророва, Георги Д. Гебановъ и мѣра оценено за 200 л.

Имота принадлежи на Савва Накоевъ отъ Стара-ръка и ще се продаде за исплащане дълга му 45 л. къмъ Илия Ив. Чапуровъ отъ Ямболъ по изпълнителный листъ № 6880. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. 1004—1028 отъ Гражданско Сѣдопроизводство.

гр. Ямболъ, 1/III 1899 г.

2—2

Сѣд. приставъ: Ив. Цоковъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 12289

Явявамъ, че отъ двукратното публикуване настоящето въ в. „Република“ ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на с. Изворъ.

1) Единъ дворъ находящъ се въ с. Изворъ съ двѣ стаи, единъ яхъръ съ около 2 декара дворно мѣсто съ граници: Славъ Гиневата нива, Петко Стоевъ, Христо Драгиевъ и пѣтъ.

Имота принадлежи на Георги М. Иовчевъ отъ с. Тавшанъ тепе и ще се продаде за исплащане дълга му 144 лева къмъ Атанасъ Бѣлевъ отъ гр. Ямболъ по изпълнителный листъ № 2160. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. 1004—1028 отъ Гражданското сѣдопроизводство.

г. Ямболъ, 23/IX 1899 год.

2—2

Сѣдеб. приставъ: Цоковъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 11997

Явявамъ, че отъ двукратното публикуване настоящето въ в. „Република“ ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Ямболъ.

1) Единъ дворъ въ II отдѣлъ на гр. Ямболъ въ новата махала до Х. Колевата багча, състоящъ се отъ двѣ стаи и единъ салонъ и около 250 кв. метра дворско мѣсто, съ граници: Динку Василевъ, Стефанъ К. Чолака, Георги Василевъ, Сотиръ Г. Рубовъ и пѣтъ, оценени за 300 л.

Имота принадлежи на Георги Василевъ отъ Ямболъ и ще се продаде за исплащане дълга му 360 лева къмъ Георги Данковъ отъ гр. Ямболъ по изпълнителный листъ № 2620. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. 1004—1028 отъ Гражданското Сѣдопроизводство.

г. Ямболъ, 15/IX 1899 год.

2—2

Сѣдеб. приставъ: Ил. Цоковъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 11265

Явявамъ, че отъ двукратното публикуване настоящето въ в. „Република“ ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Ямболъ.

1) Единъ дворъ находящъ се въ II отдѣлъ на гр. Ямболъ въ махала „Бѣлчева“ арабаджийнитѣ, отъ една

стая, единъ плѣвникъ, построени отъ плѣтна. покрити съ керемиди, 200 кв. метра дворно мѣсто, съ граници: Димитраки Г. Плочевъ, Тодоръ Тачевъ и пжтъ, оцѣн. за 350 л.

Имота принадлежи на Станка Дездева настояница на двѣта си отъ гр. Ямболъ и ще се продаде за исплащане дълга 141 лева къмъ Михалъ Х. Жековъ отъ гр. Ямболъ по изпълнителния листъ № 351. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. 1004—1028 отъ Гражданското Сждопроизводство.

гр. Ямболъ 1899 год.

2—2

Сжд. приставъ; Ив. Цоковъ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 5863

Подписаний Сждеб. приставъ при Сливен. Окр. Сжкъ на V К. Агаческий Участъкъ, на основание изпълнителния листъ подъ № 1159/97 г., издаденъ отъ К. Агаческий Мировий Сждия, въ полза на хазната срѣщу Петко Георгиевъ отъ с. Реджепица живущъ въ с. Ахлатлий, за 6 л. и разноскитѣ по изпълнението и съгласно чл. чл. 1007—1028 отъ Гражданското Сждопроизводство, обявямъ че отъ денъ на последното отъ двукратнитѣ обнародвания настоящето ми въ в. „Република“ ще започне и продължи 31 день въ канцеларията ми, въ К. Агачъ, публичната продажна на слѣдующитѣ длъжникови недвижности; а именно: Една къща състояща се отъ двѣ стаи, яхъръ и дворно мѣсто отъ село (1^{1/2}) Единъ и половина декаръ, построена на единъ етажъ, отъ простъ дървенъ материалъ, изградена отъ прѣтъе покрита съ слама, находяща се въ с. Реджепица при сжсѣдитѣ: Радилъ Мариновъ, Мирко Станковъ Георги Ивановъ и пжтъ, оцѣнена за 20 л.

Продажбата ще започне отъ първоначалното оцѣнение и ще се завърши въ петъ часа слѣдъ обѣдъ въ последния день на наддаването, когато имота ще се присъди върху тоя който наддаде най-висока за нѣго цѣна. Ако въ разстояние на 24 часа отъ денъ на присъждането на имота нѣкой наддаде 5% върху сумата за която е присъденъ, продажната му ще се продължи още и на слѣдующия подиръ това присъственъ день, часътъ до петъ слѣдъ обѣдъ, безъ особни за това обявления.

Желающитѣ да купятъ имотътъ могатъ да се явяватъ всѣки присъственъ день и часъ въ канцеларията ми, гдѣто ще имъ се достъпни всичкитѣ относящи се по продажната книга и условия и да наддаватъ, като внесатъ за залогъ $\frac{1}{10}$ часть отъ стойността на имота по първоначалното му оцѣнение.

гр. К. Агачъ, 4-й Октомврий 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Грънчаровъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 5942

Подписаний Сжд. приставъ при Слив. Окр. Сждъ, на V К. Агаческий Участъкъ, на основание изпълнителния листъ подъ № 2628/97 год. издаденъ отъ К. Агаческий Мировий Сждия, въ полза на хазната срѣщу Петъръ Ничевъ отъ гр. К. Агачъ, за 5 л. и разноскитѣ по изпълнението и съгласно чл. чл. 1007—1028 отъ Гражданското Сждопроизводство, обявямъ, че отъ денъ на последното отъ двукратнитѣ обнародвания настоящето ми въ в. „Република“ ще започне и продължи 31 днь, въ канцеларията ми, въ К. Агачъ, публичната продажна на слѣдующитѣ длъжникови недвижности, находящи се въ землището на г. К. Агачъ, а именно: Една шеста ($\frac{1}{6}$) часть отъ една къща, състояща се цѣлата отъ три стаи за живѣние, едно килерче и два яхѣра, всички подъ единъ покривъ, съ дворно мѣсто отъ около 2—2^{1/2} декара, построена на единъ етажъ, отъ простъ дървенъ материалъ, сурови тухли и прѣтъе, покрита съ керемиди, находяща се въ гр. К. Агачъ, К. Агаческе околия, Сливенски Окръгъ, при сжсѣдитѣ: Иванъ Стояновъ, Иванъ Поповъ и отъ двѣтѣ страни пжтъ, оцѣнена за 20 л.

Продажбата ще започне отъ първоначалното оцѣнение и ще се завърши въ петъ часа слѣдъ обѣдъ въ пслѣдния день на наддаването, когато имота ще се присъди върху тоя, който наддаде най-висока за него цѣна. Ако въ разстояние на 24 часа отъ денъ на присъждането на имота нѣкой наддаде 5% върху сумата за която е присъденъ, продажната му ще се продължи още и на слѣдующия подиръ това присъственъ день, часътъ до петъ слѣдъ обѣдъ, безъ особни за това обявление.

Желающитѣ да купятъ имота, могатъ да се явятъ всѣки присъственъ день и часъ въ канцеларията ми, гдѣто ще имъ се достъпни всичкитѣ относящи се по продажната книга и условия и да поддаватъ, като внесатъ за залогъ $\frac{1}{10}$ часть отъ стойността на имота по първоначалното му оцѣнение.

гр. К. Агачъ, 8 Октомврий 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Грънчаровъ

Отговоренъ редакторъ: Г. Стратиевъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6602

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Сливенъ

Дворъ въ м. Мангърска при сжсѣди: Наслѣдницитѣ на Дим. Кръстевъ Петръ Станковъ и Енчо Тодоровъ оцѣн. за 200 л.

Имота принадлежи на Гани Стояновъ отъ Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 100 л. къмъ Слив. Зем. Касса, по изпълнителния листъ № 4995. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 9/X 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Абаджиевъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6598

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на Сливенъ

Дворъ въ мах. „Мангърска“, при сжсѣди: Парашкева Тодорова, Михалъ Ивановъ и пжтъ, оцѣненъ за 100 л.

Имота принадлежи на Недѣля Николова отъ Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга ѝ 72 л. къмъ Слив. Зем. Касса, по изпълнителния листъ № 2428/97. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 9 Октомврий 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Абаджиевъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6600

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на Сливенъ:

Дворъ въ мах. „Мангърска“, при сжсѣди: Сжби Ганевъ, Петръ Гявѣра, Тодоръ Ганевъ и пжтъ, оцѣненъ за 80 л.

Имота принадлежи на Иванъ Недевъ отъ Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 40 л. къмъ Слив. Зем. Касса, по изпълнителния листъ № 2423/97. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 9 Октомврий 1899 л.

1—2

Сжд. приставъ: Абаджиевъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6605

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 13 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на Сливенъ

Дворъ въ мах. Драгойчева при сжсѣди: Ив. Драгневъ, Недѣлчо Ивановъ и пжтъ оцѣн. за 200 л.

Имота принадлежи на Стоянъ Златевъ отъ Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 165 л. къмъ Слив. Землед. Касса, по изпълнителния листъ № 4047/97 г. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ 9/X 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Абаджиевъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6604

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на Сливенъ:

Дворъ въ мах. Овчарска при сжсѣди: Вѣлю Дойчевъ, Минчо Г. Цоцковъ и пжтъ оцѣн. за 200 л. Лозе въ мѣстността „Ржчица“ отъ 2.2 декара при сжсѣди: Тодоръ Ивановъ Зарделията, и наследницитѣ на Георги Дуплевъ оцѣн. за 50 л.

Имота принадлежи на Петръ Диневъ отъ Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 210 л. къмъ Слив. Земл. Касса, по изпълнителния листъ № 4996/97. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ 9 Октомврий 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Абаджиевъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6603

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на Сливенъ:

Дворъ въ мах. „Мангърска“ при сжсѣди: Русчо Тодоровъ, Ради Худовъ, Илия Георгиевъ Худовъ и пжтъ оцѣн. за 80 л.

Имота принадлежи на Илия Тодоровъ отъ

Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 60 лева къмъ Сливенската Земедѣлч. Касса по изпълнителния листъ № 4994/97. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 9/X 1899 год.

1—2

Сжд. приставъ: Абаджиевъ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6522

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Сливенъ:

Лозе въ мѣстността „Гергювица“ при сжсѣди: Андонъ Николовъ отъ 6 ара оцѣн. за 50 л. Лозе въ мѣстността „Селището“ отъ 2 дек. при сжсѣди: Димитъръ Кючюковъ и пжтъ, оцѣн. за 40 л.

Имота принадлежи на Жечо Митевъ Фучитджиевъ отъ Елена и ще се продаде за исплащане дълга му 88 л. къмъ Вичо В. Курукафовъ отъ Градецъ, по изпълнителния листъ № 5044. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 7/X 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Абаджиевъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6488

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи на гр. Сливенъ:

Воденица въ мѣс. „Селището“ съ една лѣха празно мѣсто при сжсѣди: Василъ Голакъ Тиховъ, Петръ Вѣлевъ, баиръ и пжтъ оцѣн. за 600 л.

Имота принадлежи на Георги Н. Бошандровъ отъ Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 600 л. къмъ Слив. Зем. Касса, по изпълнителния листъ № 2514/98. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 6/X 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Абаджиевъ

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6159

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Сливенъ.

Къща въ гр. Сливенъ мах. Ески Джамии, граници: Т. Бояджиевъ, Хр. Петровъ, Ив. Коевъ и отъ двѣтѣ страни улици, оцѣнена 600 л.

Имота принадлежи на Щилиянъ Петровъ отъ гр. Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 400 л. къмъ Слив. Зем. Касса, по изпълнителния листъ № 1449. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражданското сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 20/X 1899 г.

1—2

Сжд. приставъ: Полински

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6155

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Сливенъ

Къща въ гр. Сливенъ мах. Ески Джамии 1000 л. граници: Кара Али Хасановъ, Али Чаушъ, Димитъръ Ески Заралията и пжтъ съ около 1200 квадратни метра дворско мѣсто.

Имота принадлежи на Георги Пеневъ отъ гр. Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 900 л. къмъ Слив. Зем. Касса, по изпълнителния листъ № 1461. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Гражд. сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 20/X 1899 г.

1—2

Сжд. Приставъ: Полински.

ОБЪЯВЛЕНИЕ № 6147

Явямъ, че отъ двукратното публикуване настоящето ще почне и продължи 31 дни продажбата на слѣдующитѣ недвижими имоти, лежащи въ землището на гр. Сливенъ

Къща въ гр. Сливенъ мах. Х Хасанова съ граници: Райко Димовъ, Ал. Бобовъ и отъ двѣтѣ страни улица оцѣнена за 600 л.

Имота принадлежи на Петръ Нешевъ отъ гр. Сливенъ и ще се продаде за исплащане дълга му 500 л. къмъ Слив. Земл. Касса, по изпълнителния листъ № 1450. Продажбата ще се извърши въ канцеларията ми по правилата на чл. чл. 1004—1028 отъ Граждан. сждопроизводство.

гр. Сливенъ, 20/X 1889 г.

1—2

Сжд. приставъ: Полински

Дружествена печатница „Трудъ“ — Сливенъ.